

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู
สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
กลุ่มภาคกลาง

STUDENTS' OPINIONS TOWARD TEACHER INSTRUCTIONAL
PROCESS CIRCUMSTANCES OF COMMERCIAL
PROGRAM IN CENTRAL REGION
VOCATIONAL COLLEGES

ยาติมา นุชแดง
YATIMA NUCHDAENG

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน... 44112
วัน, เดือน, ปี... 13 0 ต.ค. 2545

b. 1๗55 ๗๙ X
i. 1๐0344๖๖

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2545

ISBN 974 - 648 - 862 - 7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**STUDENTS' OPINIONS TOWARD TEACHER INSTRUCTIONAL
PROCESS CIRCUMSTANCES OF COMMERCIAL
PROGRAM IN CENTRAL REGION
VOCATIONAL COLLEGES**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL
CURRICULUM AND INSTRUCTION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2002

ISBN 974 - 648 - 862 - 7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการ
การเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัย
อาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

นักศึกษา

ญาติมา นุชแดง

รหัสประจำตัว

43064706

ปริญญา

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาพณิชยการ

สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2545

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ตั้งเจริญชัย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาการบัญชี การขาย และการเลขานุการ จำนวน 295 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe '

ผลการวิจัยสรุปว่า

1. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบ พบว่า การจัดเนื้อหาสาระ, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน, การวัดและประเมินผล และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนองค์ประกอบสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามแผนกวิชา โดยรวม 5 องค์ประกอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบ พบว่ามีเพียงองค์ประกอบการจัดเนื้อหาสาระ ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	Students' Opinions Toward Teacher Instructional Process Circumstances of Commercial Program in Central Region Vocational Colleges.
Student	Miss Yatima Nuchdaeng
Student ID.	43064706
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Curriculum and Instruction
Year	2002
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Amnart Tungjaroenchai
Thesis Co-Advisor	Dr. Phadungchai Pupat

ABSTRACT

The purposes of this study were to examine and compare students' opinions toward teacher instructional process circumstances of commercial program in central region vocational colleges. The population consisted of the third year students in the certificate program in the following three divisions: Accounting, Marketing and Secretarial. The samples were stratified random sampling from population of 295 students. The research instrument was a questionnaire. Statistics for analyzing were used frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, One way Analysis of Variance and Scheffe' test.

The findings were as followed :

1. Students' opinions toward teacher instructional process circumstances of commercial program in central region vocational colleges were at high level. Consideration of content, learning experiences, measurement evaluation and environment of learning experiences have been practiced at high level, but the materials of learning have been practiced at medium level.

2. The opinions of students toward teacher instructional process circumstances of commercial program in central region vocational college from different divisions of the all five factors studied were significantly different at .05 level. Only the consideration on the content factor was not different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีนั้น เนื่องจากได้รับ ความกรุณาจาก ผศ.ดร. อำนาจ ตั้งเจริญชัย ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร. ผดุงชัย ภูพัฒน์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ในการให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างมาก และขอขอบพระคุณกรรมการร่วมในการสอบทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่อง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.คมสร วงษ์รักษา ดร.รวิวัตร สิริภูบาล อาจารย์สุรพงษ์ วรศิลป์ อาจารย์จันทงค์ อินทองคำ อาจารย์นภาพร วงษ์พยัคฆ์ ที่ได้ให้ความกรุณาในการตรวจแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบุคคลที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ ที่ให้การสนับสนุน ตลอดจนเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

คุณประโยชน์ใด ๆ หากจะมีมาจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และเป็นสิ่งระลึกถึงพระคุณของครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ซึ่งถือเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายได้

ญาติมา นุชแดง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญรูป.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542	6
2.2 การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538	10
2.3 การจัดกระบวนการเรียนรู้	12
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	47
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และ IV ของอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง.....	54
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง.....	60
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง.....	71
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	73
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	73
5.2 อภิปรายผล.....	76
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก. หนังสือขอความร่วมมือเกี่ยวกับการวิจัย.....	93
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	105
ประวัติผู้เขียน.....	113

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามแผนกวิชา.....	44
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	52
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	52
4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแผนกวิชา และสถานศึกษา.....	53
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ในภาพรวมทุกองค์ประกอบ.....	54
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดเนื้อหาสาระ.....	55
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	56
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบสื่อการเรียนการสอน.....	57
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการวัดและประเมินผล.....	58
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อ.....	59
4.10 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการ เรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำแนกตาม แผนกวิชา ในภาพรวมทุกองค์ประกอบ.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ในภาพรวม ทุกองค์ประกอบระหว่างแผนกวิชา.....	61
4.12 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ต่อองค์ประกอบการจัดเนื้อหาสาระ จำแนกตามแผนกวิชา.....	62
4.13 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ต่อองค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามแผนกวิชา.....	63
4.14 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ระหว่างแผนกวิชา.....	64
4.15 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัด กระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามแผนกวิชา.....	65
4.16 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบ สื่อการเรียนการสอนระหว่างแผนกวิชา.....	66
4.17 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการวัดและประเมินผล จำแนกตามแผนกวิชา.....	67
4.18 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบ การวัดและประเมินผลระหว่างแผนกวิชา.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.19 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัด กระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จำแนกตามแผนกวิชา.....	69
4.20 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ระหว่างแผนกวิชา.....	70

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์	9
2.2 ความหมายของการเรียนรู้	13
2.3 การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีลักษณะของการมีลำดับก่อนหลัง	15
2.4 ลักษณะของเนื้อหาที่ต้องอาศัยความรู้จากเรื่องอื่น ๆ	16
2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินสองแบบกับการสอน	29

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมือง ประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศชาติก็ย่อมทำได้โดยสะดวก รวดเร็ว ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว คำกล่าวนี้เป็นพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงพระราชทานแก่ครูใหญ่และนักเรียน ณ ศาลาศิลิตดาเลียพระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พุทธศักราช 2530 พระบรมราโชวาทที่ได้อัญเชิญมานี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญเด่นชัด เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม เพราะการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว ต้องอาศัยกำลังคนจะมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา นักการศึกษาจึงใช้การศึกษเป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยถือว่าเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เจตนารมณ์ ของการศึกษาก็เพื่อพัฒนาคนและสังคม (ได้ เชนอนันตวิทยา. 2542 : 1) ดังนั้น รัฐจึงได้จัดงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาแก่ประชาชน ภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ก่อให้เกิดกระแสการตื่นตัวครั้งใหญ่ของครู – อาจารย์และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาทั้งหลาย เพราะนับแต่นี้ไปการศึกษาของประเทศจะต้องมีการ ปรับเปลี่ยนโฉมหน้าใหม่ไปสู่การจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และการศึกษาให้มี คุณภาพสูงสุดเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาลักษณะของคนไทยที่พึงปรารถนา คือ ดี เก่ง และมีความสุข มีผลให้เกิด การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 อันเป็น วาระสำคัญแห่งชาติ มีสาระสำคัญทั้งสิ้น 9 หมวด โดยเฉพาะหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา เป็นการ ปฏิบัติรูปการเรียนรู้ ที่ถือว่าเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาซึ่งทุกหมวดในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติจะมุ่งประ โยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน (สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้. 2543 : 1-2)

การศึกษาสาขาวิชาพณิชยการ มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กรมอาชีวศึกษาซึ่งมีหน้าที่หลักในความรับผิดชอบในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในส่วนนี้ได้จัดการ ศึกษาด้านอาชีวศึกษาโดยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสนอง ความต้องการของตลาดแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ (ชูศรี พันธวิศิษฐ์. 2540 : 3) กล่าวว่ ประเทศไทยได้สังเกตเห็นความสำคัญของการอาชีวศึกษาจะผลิตกำลังคนไปประกอบอาชีพ อันถือเป็นเครื่องมือพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างเศรษฐกิจของประเทศ รัฐจึงมีนโยบายสนับสนุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอาชีวศึกษา อย่างกว้างขวาง และให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ส่วนตำรวจ พ่วงบุตร (2529 : 10) ได้กล่าวถึงบทบาทของการอาชีวศึกษา ในส่วนของการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาว่า อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่ง ที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ประเทศชาติมีความเจริญอ้ายแรงงานที่มีประสิทธิภาพและความรู้ในวิชาชีพ ปัญหาส่วนหนึ่ง คือ ผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีความชำนาญขาดประสบการณ์ ในการที่ออกไปปฏิบัติทางด้านแรงงานโดยตรง ขาดการทำงานเป็นทีม ขาดการส่งเสริมพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ขาดการเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เราต้องการคนดีและคนเก่งมาทำงาน เราต้องการคนมีความรู้ ความสามารถที่มีคุณภาพในการทำงานและคุณภาพในการเป็นพลเมืองดีสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหา ถ้าเราแก้ไขได้ อนาคตการศึกษาต้องเป็นไปอย่างดีทีเดียว สถานศึกษาและหน่วยงานจึงต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสภาพการณ์และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พ่อ แม่ ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในการบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 และมาตรา 26 ให้คำจำกัดความดังกล่าวว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 13-14)

การศึกษาสาขาวิชาพาณิชยกรรม นับว่ามีบทบาทและมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งการผลิตนักเรียนที่จบออกไปศึกษาต่อหรือเพื่อเข้าสู่ตลาด แรงงาน ไม่ว่าจะไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการ หรือประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งล้วนแต่เป็นหน้าที่หลักของครูผู้สอนที่จะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ทุกด้าน ซึ่งยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้ทำการศึกษาถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยกรรม ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่วางไว้หรือไม่ เพียงใด เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาพาณิชยกรรม มีคุณภาพ ศักยภาพ และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงต้องมีการปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาด้านการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยกรรม ตามความคิดเห็นของนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ในเชิงพาณิชย์

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเสนอแนวทางและข้อมูล เพื่อปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ได้นักเรียนที่เพียงพอพร้อมด้วยคุณภาพและประสิทธิภาพ และเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าของประเทศต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามแผนกวิชา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนอยู่ในแผนกวิชาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ แตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กรอบแนวคิด การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ แนว การจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 และมาตรา 26 สรุปได้ 5 องค์ประกอบดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 13-14)

1. การจัดเนื้อหาสาระ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. สื่อการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล
5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ที่ศึกษาอยู่สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำนวน 1,290 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ที่ศึกษาอยู่ สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำนวน 295 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ของ R.V. Krejcie and D.W. Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39-40) ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น(stratified random sampling) ตามสัดส่วนของแผนกวิชา

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ แผนกวิชาของนักเรียนซึ่งจำแนกเป็น

- (1) แผนกวิชาการบัญชี
- (2) แผนกวิชาการขาย
- (3) แผนกวิชาการเลขานุการ

1.5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงกำหนดความหมายของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ คือ

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 และมาตรา 26 เกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการจัดบรรยากาศการเรียน

1.1 การจัดเนื้อหาสาระ หมายถึง แนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา ให้แก่ผู้เรียน โดยคำนึงถึง ความสนใจ ความเหมาะสมของผู้เรียนและท้องถิ่น ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา สาระ สามารถนำเนื้อหาสาระไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ ตามความถนัดของผู้เรียน รวมทั้งกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยคำนึงถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การจัดการที่เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน

1.3 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกที่ครูผู้สอนใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงการเลือกสื่อ ความเหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียน เนื้อหาวิชาที่สอน คุณค่าของสื่อ และการใช้ประโยชน์จากสื่อ

1.4 การวัดและประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบประเมินค่าการสอนของครู และการเรียนของนักเรียน โดยมีวิธีการวัดผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

1.5 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนของนักเรียน และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน การให้บริการ และการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ

3. สาขาวิชาพาณิชยการ หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดสอน แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการขาย แผนกวิชาการเลขานุการ

5. วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ประกอบไปด้วย วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ วิทยาลัยอาชีวศึกษารณบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ที่เปิดสอน สาขาวิชาพาณิชยการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูสาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ผู้วิจัยได้ศึกษา ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ไว้ดังต่อไปนี้

2.1 แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

2.1.1 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

2.1.2 แนวทางการจัดการศึกษา

2.1.3 การเรียนการสอนสู่ออนาคต

2.1.4 ลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์

2.2 การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

2.3 การจัดกระบวนการเรียนรู้

2.3.1 การจัดเนื้อหาสาระ

2.3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3.3 สื่อการเรียนการสอน

2.3.4 การวัดและประเมินผล

2.3.5 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

✓ 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 มีผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา อันเป็นสาระสำคัญแห่งชาติ มีสาระสำคัญทั้งสิ้น 9 หมวด โดยเฉพาะหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา เป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่ถือว่าเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งทุกหมวดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จะมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน การจัดการศึกษาที่ดีว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เป็นจุดปรับเปลี่ยนที่สำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 7) ✓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาก็เพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ. 2543 : 1)

2.1.2 แนวการจัดการศึกษาตาม มาตรา 24 และมาตรา 26

แนวทางการจัดการศึกษาตามมาตรา 24 และมาตรา 26 (กรมวิชาการ. 2543 : 13-14)

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปใน กระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

2.1.3 การเรียนการสอนสู่นาถ

การเรียนการสอนสู่นาถจะต้องมีลักษณะสำคัญดังนี้ (กรมวิชาการ 2543 : 3)

1. มีความหลากหลายจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล
2. เน้นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. ให้ความสำคัญต่อการเรียนมากกว่าการสอน
4. เน้นการให้ประสบการณ์ตรงสามารถแก้ปัญหาในชีวิตจริง

5. เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

6. ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ รู้วิธีเรียนเพื่อศึกษาต่อ
7. มีการวางแผนการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

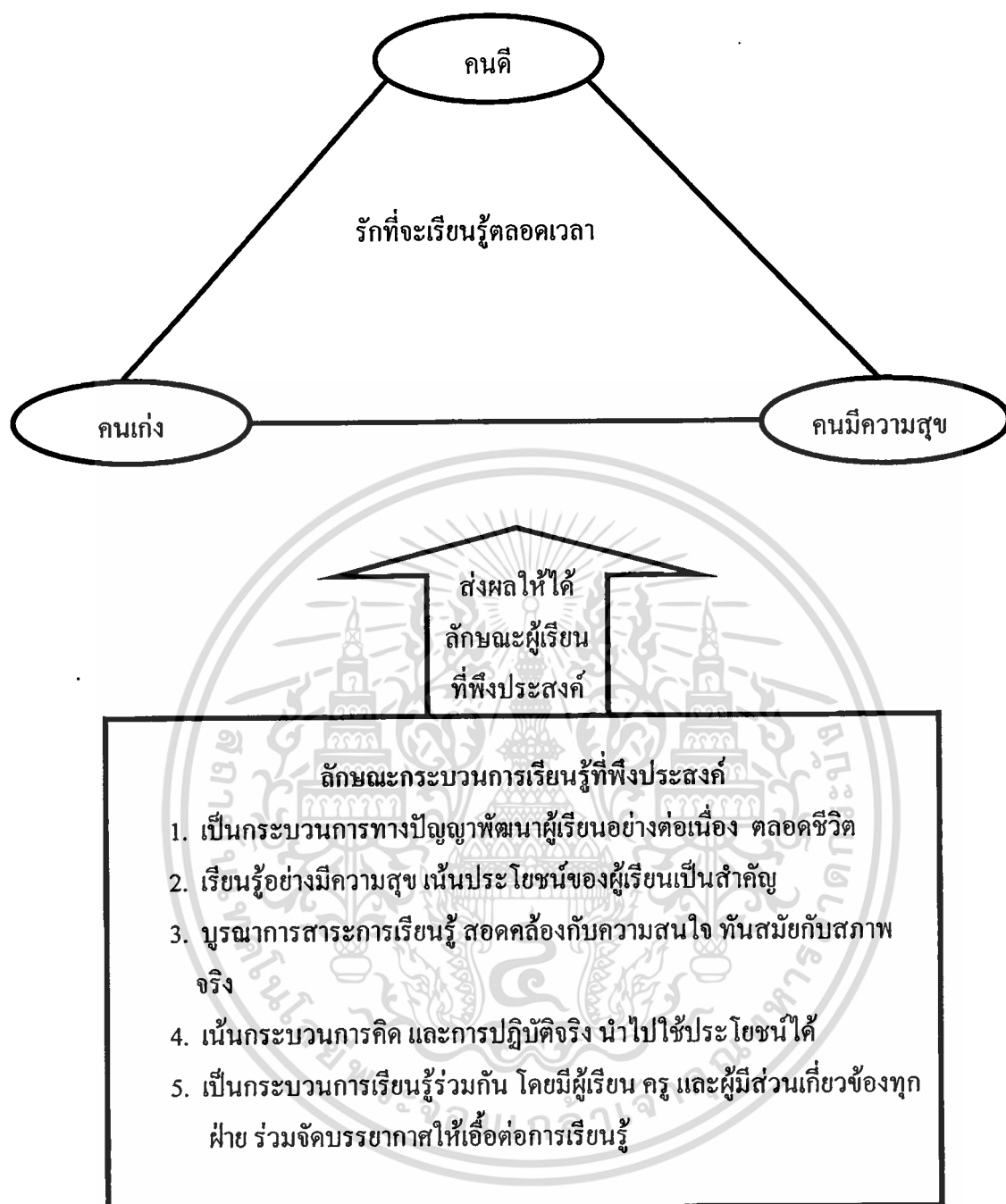
2.1.4 ลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์

คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก

คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลกทันเทคโนโลยี มีความเป็นไทย สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ และทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตน สังคม และประเทศชาติได้

คนมีความสุข คือ มีสุขภาพดีทั้งกายและจิต เป็นคนร่าเริงแจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสระปลอดภัยต่อการตกเป็นทาสอบายมุข และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงแก่อัตภาพ

กระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ คือกระบวนการทางปัญญา ที่พัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข บูรณาการเนื้อหาสาระตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ทันสมัย เน้นกระบวนการคิด และการปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้ตามสภาพจริง สามารถไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างไกล เป็นกระบวนการที่มีทางเลือกและมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันโดยมีผู้เรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข ไว้ดังรูปที่ 2.1 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 11 - 12)

รูปที่ 2.1 ลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาพาณิชยกรรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน มีหลักการของหลักสูตรดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : 2-13)

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนาคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม ออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้าน และเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์ จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบการอาชีพอิสระได้

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

สำหรับด้านจุดหมายของหลักสูตรดังกล่าว ได้ระบุไว้จำนวน 6 ข้อ ดังนี้คือ

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์นำไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจ ในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ของประเทศและของโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวมดำรง รักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

จะเห็นได้ว่าการจัดหลักสูตรในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะประสบการณ์ในอาชีพ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาในงานอาชีพได้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ได้กำหนดให้ปีการศึกษาหนึ่ง ๆ จัดแบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดเรียน ภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร ในกรณีการเรียนแบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอน สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ ไม่เกิน 7 คาบละ 50 นาที โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนไม่เกิน 35 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ให้รวมการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 คาบต่อสัปดาห์ จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตให้ถือเกณฑ์ คือ รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอด ภาคเรียนไม่น้อยกว่า 16 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต รายวิชาภาคปฏิบัติ 2-3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 32-48 คาบเรียน รวมเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 36-54 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต รายวิชาที่มีการฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีค่า 4 หน่วยกิต การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 72 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

และได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชา พณิชยการ ผู้สำเร็จการศึกษาต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต ดังโครงสร้าง ต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	30	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	69	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน (16 หน่วยกิต)		
2.2 วิชาชีพเฉพาะ (17 หน่วยกิต)		
2.3 วิชาชีพเลือก (ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต)		
2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต)		
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	15	หน่วยกิต
4. กิจกรรม (2 คาบ)	--	

รวมไม่น้อยกว่า	114	หน่วยกิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การจัดกระบวนการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 2) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ หมายถึง การปรับเปลี่ยนทัศนคติ แนวคิด และพฤติกรรมอันเนื่องมาจากได้รับ ประสบการณ์ ซึ่งควร จะเป็นการปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

สมบูรณ์ สงวนญาติ (2534 : 26) กล่าวว่า ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยจัดประสบการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ด้วยวิธีป้อน สิ่งเร้า (stimulus) ให้แก่ผู้เรียน แล้วให้ผู้เรียนตอบสนอง (response) ออกมาในแนวที่พึงประสงค์

Good (อ้างใน สุรพันธ์ ดันศรีวงษ์. 2538 : 41) กล่าวว่า การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม หรือการเปลี่ยนแปลงในทางตอบสนอง

Cronbach (อ้างใน มาลินี จุฑารพ. 2539 : 55) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการแสดงให้เห็น ถึงพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่แต่ละบุคคล ได้รับมา

มาลินี จุฑารพ (2539 : 55) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่แต่ละบุคคล ได้รับมาและผลของการเรียนรู้จะก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน 3 ด้าน คือ

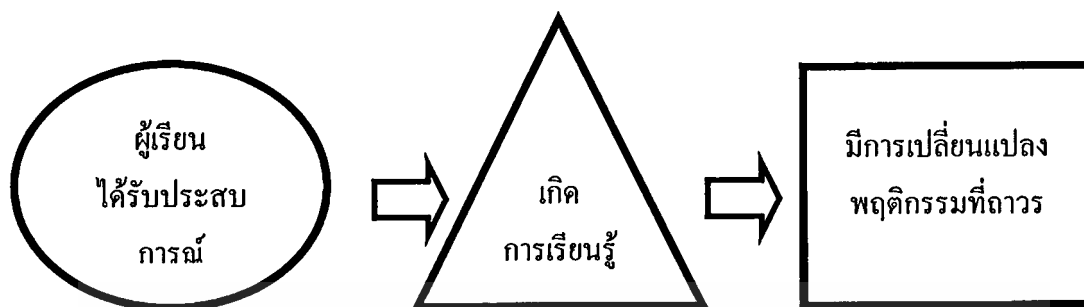
1. ความรู้ (knowledge) เช่น ความคิด ความเข้าใจ และความจำในเนื้อหาสาระต่าง ๆ
2. ทักษะ (skill) เช่น การพูด การกระทำ และการเคลื่อนไหวต่าง ๆ
3. ความรู้สึก (affective) เช่น เจตคติ จริยธรรม และค่านิยม

สมบูรณ์ สงวนญาติ (2534 : 27) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับแนวการตอบสนอง การตอบสนอง ต่อสิ่งเร้าเพียงครั้งเดียวหรือสองครั้งยังไม่ทำให้เรามั่นใจว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นแล้วหรือยัง เพราะการ ตอบสนองครั้งแรกอาจเป็นการลองผิดลองถูก เราจะยังไม่พูดว่าเกิดการเรียนรู้แล้วจนกว่าการตอบ สอนต่อสิ่งเร้านั้นจะเป็นนิสัย ดังนั้นการเรียนรู้จะเกิดขึ้นต้องผ่านขั้นตอนดังนี้

1. มีสิ่งเร้า
2. ประสาทสัมผัสรับสิ่งเร้า
3. ตีความสิ่งเร้า
4. ทำการตอบสนองแบบลองผิดลองถูก
5. สังเกตผลการตอบสนอง
6. นำมาตีความใหม่และทำการตอบสนองใหม่
7. พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจนเป็นนิสัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2537 : 13) ได้กล่าวสรุป การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรอันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัด ไว้ดังรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 ความหมายของการเรียนรู้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มีลักษณะถาวร เนื่องมาจากประสบการณ์

อุษา ตันติเวชกุล (2530 : 269-267) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ คือ ความต้องการในการดำรงชีวิตของบุคคลต้องใช้ความพยายามด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ การปฏิบัติตน การเปลี่ยนแปลงคนและสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการดำรงชีวิตของตนได้ในที่สุด

ประเวศ ะสี (2542 : 20) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเปลี่ยนจากการเอาวิชาเป็นตัวตั้งมาเป็นเอาคนและสถานการณ์จริงเป็นตัวตั้ง การเอาวิชาเป็นตัวตั้งจะต้องสอนแบบท่องจำเพื่อนำไปตอบคำถามความรู้ความจำ แต่ปัจจุบันเวลาผันเปลี่ยนเวียนไปอย่างรวดเร็วจนเราไม่สามารถจดจำได้ทั้งหมด ครูจึงต้องจัดสรรหากิจกรรมที่มีความหมายต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมาเป็นเอาคนและสถานการณ์จริงเป็นตัวตั้ง

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 94) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งจัดกิจกรรม ที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 19) ได้จัดรูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด การแก้ปัญหา โดยเน้นประสบการณ์และฝึกปฏิบัติ
2. การเรียนรู้โดยผสมผสานความรู้ คุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การเรียนรู้เรื่องประชาธิปไตย
4. การเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรม
5. การเรียนรู้เรื่องทักษะชีวิต

2.3.1 การจัดเนื้อหาสาระ

การจัดเนื้อหาสาระหรือเนื้อหาวิชา ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรรองลงมาจากจุดประสงค์

สุรพันธ์ คันธีวิงษ์ (2538 : 108) กล่าวว่า เนื้อหาสาระ หมายถึง ข่าวดสารที่จะใช้เป็นข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทั้งที่เป็นความรู้และทักษะให้แก่ผู้เรียนให้มากขึ้น ซึ่งโดยปกติแล้ว เนื้อหาสาระจะเน้นนำมาใช้กับบทเรียนในกระบวนการเรียนการสอนหรือกับวิชาต่าง ๆ ที่จัดขึ้นตามหลักสูตร ดังนั้นในบางครั้งเนื้อหาสาระจึงถูกเรียกขึ้นใหม่ว่า เนื้อหาวิชาซึ่งเราจะพบในภายหลังว่า เนื้อหาวิชาที่ประกอบกันได้นั้น ก็คือส่วนประกอบของข้อมูลที่เป็นส่วนย่อย ๆ ของข้อมูลในเรื่องนั้น ๆ กล่าวโดยสรุปอีกครั้งก็คือ สาระต่าง ๆ ที่ครูผู้สอนจะต้องนำมาเป็นตัวประกอบเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจของเรื่องราวานั้น ๆ

อำนาจ เถาตระกูล (2541 : 57) กล่าวว่า การเขียนเนื้อหาสาระ หมายถึง การให้รายละเอียดของหัวข้อเรื่องที่มีหลักการกฎเกณฑ์ หรือเป็นข้อมูลที่ให้แนวทางในการปฏิบัติงาน หรือการเรียนรู้อย่างเป็นระบบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้ในลักษณะของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และที่สำคัญต้องมีรายละเอียดที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเร็ว อาทิเช่น ตัวอย่าง รูปแบบ แผนภูมิ แผนที่ ตาราง เป็นตัวประกอบขยายความชัดเจนของเนื้อหาสาระให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดเนื้อหาสาระ คือ ข้อมูลที่นำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

รมณีย์ อาภาภิรม (2531 : 18) กล่าวว่า เนื้อหาที่นำมาสอนนั้นจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้ ต้องเหมาะสมกับสภาพความพร้อมของผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องพิจารณาจากหลักสูตรเป็นหลัก และอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ประกอบการตัดสินใจว่าจะนำเนื้อหาอะไรมาสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย ปัจจัยที่ประกอบการตัดสินใจเพื่อเลือกเนื้อหาที่สอนจะประกอบด้วย 2 ปัจจัยใหญ่ คือ

1. ปัจจัยภายนอก (external force) ได้แก่
 - 1.1 ความต้องการของชาติหรือประเทศ
 - 1.2 ความต้องการหรือการเร่งการพัฒนาของชุมชนในท้องถิ่น
 - 1.3 ความต้องการของกลุ่มคณาจารย์ในระดับบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.4 ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
- 1.5 ระยะเวลาเรียนตามปฏิทินการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.6 อุปกรณ์ประกอบการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกสามารถจัดหาได้
- 1.7 ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น

2. ปัจจัยภายใน (internal force) ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเนื้อหาที่จะสอนได้แก่

2.1 ความรู้และประสบการณ์ของครูในวิชาที่สอน ถ้าครูมีความรู้ ความคิด และประสบการณ์ในสิ่งที่สอนดี ครูย่อมตัดสินใจเลือกเนื้อหาการสอนได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สามารถคัดเลือกเนื้อหาที่ดี ที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถสอนให้นักเรียนรู้เรื่องในเนื้อหานั้นได้ดี ขณะเดียวกันถ้าครูยังมีความรู้ ความคิด และประสบการณ์ในวิชาชีพครูด้วย จะยังทำให้การคัดเลือกเนื้อหาเป็นไปได้ด้วยดี มีสาระสอดคล้องกับหลักของการสอน มีการเรียงลำดับ การเลือกเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเป็นไปตามเป้าหมายยิ่งขึ้น

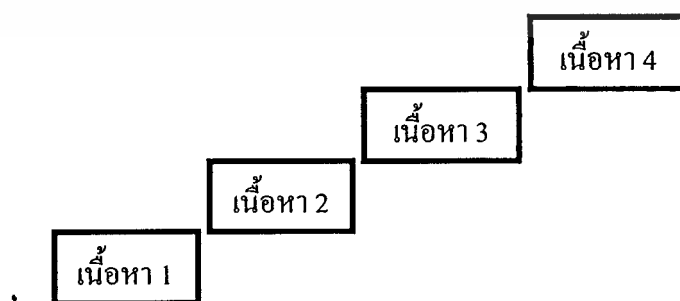
2.2 ค่านิยมหรือทัศนคติของครูต่อวิชาที่สอน เมื่อผู้สอนมีความชอบหรือเห็นความสำคัญของวิชาที่สอน ก็จะสอนด้วยความสนุก ย่อมต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอพยายามปรับเนื้อหาการสอน จะสามารถเลือกสรรเนื้อหาที่นำมาสอนได้ดี เพราะศึกษาค้นคว้ามามาก และยังคงมีความรู้ลึกซึ้งชอบในอาชีพที่จะให้ความรู้ผู้อื่น ชอบที่จะถ่ายทอด ครูย่อมพยายามปรับปรุงเนื้อหาที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่สอนไป

บุญชม ศรีสะอาด (2537 : 36-38) กล่าวว่า การจัดเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักในการจัดเนื้อหา มีดังนี้

1. จัดลำดับเนื้อหาโดยยึดหลักการตรรก (logic) และทางจิตวิทยา คือ

1.1 จัดตามลำดับจากง่ายไปหายาก คือ เรื่องใดที่ไม่ซับซ้อนหรือมีความซับซ้อนน้อยกว่าเรื่องใดที่เป็นพื้นฐานของเรื่องต่อ ๆ ไป ก็จะจัดเรื่องดังกล่าวไว้ก่อน

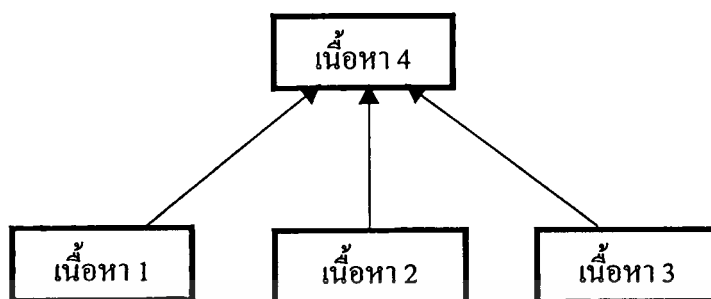
1.2 จัดตามลำดับจากพื้นฐานที่จำเป็น (prerequisite) มีเนื้อหา หรือภาระกิจการเรียนบางประเภท ซึ่งมีลักษณะของการมีลำดับก่อนหลัง (sequential) ไว้ดังรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.3 การเรียงลำดับเนื้อหาที่มีลักษณะของการมีลำดับก่อนหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนึ่งเนื้อหาบางประเภท ที่แม้ไม่มีลักษณะของการมีลำดับก่อนหลังอย่างต่อเนื่อง แต่การที่จะเรียนเรื่องนั้น ได้สำเร็จจะต้องมีความรู้ในเรื่องอื่น ๆ ก่อน ไว้ดังรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 ลักษณะของเนื้อหาที่ต้องอาศัยความรู้จากเรื่องอื่น ๆ

เนื้อหาส่วนที่ 4 จะต้องอาศัยการเรียนรู้จาก 1, 2 และ 3 ลักษณะดังกล่าวนี้จึงต้องให้เรียนรู้ในเรื่อง 1, 2 และ 3 ก่อน จึงให้เรียนในเนื้อหาส่วนที่ 4

1.3 จัดตามลำดับจากส่วนร่วมไปสู่ส่วนย่อย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างกระชับชัดเจน

1.4 จัดตามลำดับของเหตุการณ์ หรืออาจกล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่าจัดตามลำดับเวลาจากสิ่งที่เกิดขึ้นก่อน ไปสู่สิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง เนื้อหาบางประเภทเหมาะสำหรับจัดตามลำดับเหตุการณ์ เช่น ในทางประวัติศาสตร์

1.5 จัดตามลำดับจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว การจัดลักษณะดังกล่าวนี้เนื่องด้วยเหตุผล 2 ประการ ประการแรก สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเป็นสิ่งที่ผู้เรียนมีประสบการณ์จึงง่ายต่อการเข้าใจและเอื้อต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ประการที่สอง การเรียนสิ่งที่ใกล้ตัวจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน เพราะจะต้องคลุกคลีหรือเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น จำเป็นต้องมีความเข้าใจอย่างแจ่มชัด

ในการจัดลำดับเนื้อหา ถ้าสามารถใช้หลักหลาย ๆ ข้อก็จะให้ผลดียิ่งขึ้น โดยอาจใช้การพิจารณาร่วมกันในการจัดเนื้อหารายละเอียดลงไปอาจยึดหลักเช่นเดิม หรือใช้หลักจากส่วนรวมไปสู่ส่วนย่อยก็ได้ แล้วแต่ความเหมาะสม

2. จัดเนื้อหาวิชาให้มีความต่อเนื่อง (continuity) เพื่อให้เอื้อต่อการสะสมความรู้ ในการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการสะสมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและเพียงพอสำหรับการที่จะเรียนในขั้นต่อ ๆ ไปอย่างสัมฤทธิ์ผล ความต่อเนื่องควรมีทั้งภายในวิชานั้น ๆ ระดับชั้นนั้น

3. จัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อมุ่งให้เกิดบูรณาการ (integration) ของความรู้ และการถ่ายโอน (transfer) ความรู้ จากวิชาหนึ่ง ไปสู่อีกวิชาหนึ่ง ความสัมพันธ์ในที่นี้หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชา และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างวิชา อาจจัดเนื้อหาสาระวิชาต่าง ๆ ให้มีลำดับสัมพันธ์กัน

3.2 ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของความรู้ที่เรียนกับประสบการณ์ของตนเอง การที่จะบรรลุจุดประสงค์ในข้อนี้ได้จะต้องจัดทั้ง เนื้อหาและประสบการณ์ให้สัมพันธ์กันด้วย

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ในการเรียนการสอน การเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมาสอนจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และต้องเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน ผู้สอนต้องปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

2.5.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

อำนาจ เถาตระกูล (2541 : 64) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน คือ กระบวนการจัดประสบการณ์ที่การเรียนการสอนที่มีกิจกรรมหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตรงตามจุดประสงค์การสอนที่ได้กำหนดไว้ มีลำดับขั้นของกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่เริ่มตั้งแต่ง่ายไปยากให้เห็นเป็นลำดับและที่สำคัญผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

สุพิน บุญชูวงศ์ (2530 : 73) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน คือ กิจกรรมที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและทำให้นักเรียนได้บรรลุตามจุดหมายที่ต้องการ กิจกรรมการเรียนเป็นการออกแบบในการจัดประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและมีความเข้าใจต่อการเรียนในเรื่องนั้น ๆ นั้นเอง

สุรพันธ์ ดันศรีวงษ์ (2538 : 139) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน คือ การกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นในระหว่างบทเรียนอันเนื่องมาจากการที่ผู้สอนทำการสื่อความหมายติดต่อกับผู้เรียน โดยที่ใช้สื่อชนิดต่าง ๆ เพื่อติดต่อกสื่อความหมายเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ที่ผู้เรียนต้องศึกษาคตามหลักสูตรที่ได้วางไว้ การกระทำที่เกิดขึ้นจะเกิดจากการวางแผนของผู้สอนที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามลำดับขั้น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของบทเรียนที่กำหนดไว้ แผนที่ได้กำหนดไว้เรียกว่า แผนการสอน แผนการเรียน หรือแผนดำเนินกิจกรรม

Frederick (1959 : 6) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษา คือ เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาจัดขึ้นโดยสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการเองโดยความเห็นชอบของอาจารย์ และการเข้าร่วมกิจกรรมนี้จะไม่มีส่วนในการพิจารณาผลการศึกษาของนักศึกษาที่จะทำให้นักศึกษาเลื่อนชั้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนสำเร็จผลมีความรู้ความสามารถตามวัตถุประสงค์ และกิจกรรมหลักที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนด้วยความเข้าใจก็คือกิจกรรมที่มีการตรวจปรับความเข้าใจในระหว่างบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมนอกจากจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนแล้วผู้สอนก็ยังสามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนได้โดยง่ายอีกด้วย

วาริ ธีระจิตร (2530 : 161-163) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่ากิจกรรมแต่ละชนิดย่อมมีคุณค่าในตัวของมันเองในการจัดการเรียนการสอน หากครูได้ให้ความสนใจต่อการจัดกิจกรรมแล้วก็จะย่อมจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนของครูประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี กิจกรรมมีความสำคัญต่อการเรียนรู้หลายประการด้วยกันดังนี้คือ

1. กิจกรรมช่วยเร้าความสนใจของนักเรียน
2. กิจกรรมจะเปิดโอกาสให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
3. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย
4. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความรับผิดชอบ
5. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้มีการเคลื่อนไหว
7. กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้รู้สึกสนุกสนาน
8. กิจกรรมช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล
9. กิจกรรมจะช่วยขยายความรู้และประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวาง
10. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมความงอกงามและพัฒนาการของเด็ก
11. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมทักษะ
12. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังเจตคติที่ดี
13. กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียน
14. กิจกรรมจะส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักทำงานเป็นหมู่
15. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดความซาบซึ้งความงามในเรื่องต่าง ๆ

ความสำคัญของกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น ทำให้มองเห็นว่ากิจกรรมที่ดีสามารถส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนหลายด้านด้วยกัน ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติ และเกิดการเรียนรู้ ทั้งในด้านของความรู้ความเข้าใจ การปรับตัว ความชำนาญหรือทักษะ การมีโอกาสฝึกด้านประชาธิปไตยช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานมีความสุขในขณะที่เรียน และช่วยสร้างเจตคติที่ดี จึงสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนของครูสมบูรณ์ได้โดยการอาศัยการจัดกิจกรรมที่ดีด้วย

นาตยา ภัทรแสงไทย (อ้างใน สุพิน บุญชูวงศ์. 2530 : 75-76) ได้กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมที่ดีต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งสำคัญหลายประการดังนี้ คือ

1. กิจกรรมการเรียนทุกอย่างต้องเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของการเรียน
2. การจัดลำดับของกิจกรรมการเรียน ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ทั้ง 3 ด้านด้วยกัน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย
3. กิจกรรมการเรียนการสอนควรเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของนักเรียน
4. กิจกรรมการเรียนควรมีการจัดลำดับขั้นตอน เพื่อให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่อง แต่ละ

กิจกรรมควรมีการสืบทอดต่อจากการเรียนรู้ที่มีอยู่ก่อน จะต้องเป็นการจัดลำดับจากรูปธรรม
เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไปหานามธรรม จากประสบการณ์ที่อยู่ไกล และจากกระบวนการคิดการทำงานอย่างง่าย ๆ ไปสู่การให้เหตุผลที่เป็นแบบแผน และเป็นนามธรรม

5. กิจกรรมการเรียนรู้ควรทำให้บังเกิดผลคืออย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น
6. กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องทำทลายความสนใจของนักเรียนให้นำสิ่งที่เรียนไปใช้ได้กับสถานการณ์จริง
7. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเป็นการพัฒนาการคิด ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดแบบสืบสวน สอบสวน และแก้ปัญหาตามแนวทางของตน และต้องรู้จักประเมินความคิดของตนเองด้วย
8. กิจกรรมการเรียนรู้ควรให้นักเรียนได้เรียนรู้หลาย ๆ ทาง การจัดกิจกรรมที่ให้โอกาสนักเรียนได้สังเกต วิเคราะห์ และอภิปราย โดยใช้สื่อการเรียนต่าง ๆ มาประกอบกิจกรรม หากกิจกรรมหนึ่ง ๆ ไม่เหมาะกับนักเรียนคนหนึ่งแต่อาจมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่ชดเชยได้
9. กิจกรรมการเรียนรู้ควรมีลักษณะเปิดกว้างแก่นักเรียนให้มีลักษณะที่แตกต่างกันทั้งในด้านเนื้อหาและแนวความคิด กิจกรรมลักษณะนี้ไม่จำเป็นจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว แต่เป็นการให้นักเรียนได้รู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

Packwood (อ้างใน กนกกรัตน์ นาคหฤทัย. 2540 : 23) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมไว้ว่า กิจกรรมช่วยพัฒนานักเรียนในสิ่งที่ไม่อาจจัดสอนในห้องเรียนได้ และยังเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนได้เติบโตเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ตามความมุ่งหมายของกิจกรรมนักเรียนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคม

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยผู้สอนควรคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน ลักษณะของเนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นส่วนประกอบในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เข้าใจ และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ตามความมุ่งหมายของการสอน

2.3.3 สื่อการเรียนการสอน

จินตนา ไบกาซูชิ (2539 : 11) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน (instructional materials) คือ วัสดุหรือเครื่องมือที่จัดทำขึ้น ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการ และความรู้สึกรู้สึกต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร

อำนาจ เถาตระกูล (2541 : 71-76) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน คือ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่เป็นตัวกลางเร่งเร้าก่อให้เกิดการเรียนรู้ผ่านตัวสื่อต่าง ๆ เหล่านั้นใช้เวลาในการสอน และเวลาในการเรียนรู้้น้อยกว่าการเรียนการสอนที่ปราศจากสื่อการสอนประกอบด้วย

เครื่องมือและอุปกรณ์ คือ เครื่องที่ช่วยให้สื่อการสอนใช้งานได้ตามศักยภาพของสื่อแต่ละชนิด และมีสภาพคงทนถาวร ได้แก่ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องเล่นเทป เครื่องบันทึกเสียง โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพสไลด์ เป็นต้น

วัสดุ คือ ชิ้นวัตถุที่มีสภาพไม่คงทนถาวร อายุการใช้งานมีจำกัด แดกหักผุพังและแตกสลายได้ง่าย

วิธีการ คือ แนวการดำเนินการที่มีกระบวนการเป็นขั้นเป็นตอนในการทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ก่อให้เกิดการเรียนรู้เนื้อหาวิชาตามกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลัดดา สุขปริณี (2532 : 61) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอน คือ ตัวกลางที่ใช้ในขบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ครูและนักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกัน ได้ผลดีตรงตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

สมบูรณ์ สงวนญาติ (2534 : 43-44) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอน คือ ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัสดุสิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นมา รวมทั้งวิธีการสอนและกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

ทวีป อภิสัทธี (ม.ป.ป. : 18) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอน คือ เครื่องมือ อุปกรณ์ทั้งหลายทั้งปวง นับตั้งแต่ชอล์ก กระดานดำ แผนภูมิ แผ่นภาพ ตำรา วารสาร หนังสือ หนังสือพิมพ์ ไปจนกระทั่งสื่อด้านเทคโนโลยี

วิทยาลัยครูนครราชสีมา (2527 : 120) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน คือ สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือที่เพื่อช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนทำให้การสอนของครูไปถึงผู้เรียนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียนให้เกิดความสนุกสนานและเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ครูวางไว้เป็นอย่างดี

สิทธิ์ สายหล้า (2541 : 173) กล่าวโดยสรุปว่า สื่อการเรียนการสอน คือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และทัศนคติตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน คือ สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวกลางหรือช่องทาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ เกิดทักษะกระบวนการให้ผู้เรียนรู้ได้เร็ว และจำได้นาน เพื่อให้การเรียนการสอน นั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมาย

สิทธิ์ สายหล้า (2541 : 179) ได้กำหนดแนวทางในการเลือกสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. เหมาะกับระดับชั้น วัย วุฒิภาวะ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน
2. สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์การสอน และวิธีสอน
3. มีความเที่ยงตรงในเนื้อหา ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่ถูกต้อง
4. เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ ไม่เสียเวลาในการใช้เกินไปและเหมาะสมกับสถานที่ใช้
5. มีคุณภาพเหมาะสมกับราคา สื่อที่นำมาใช้ควรมีเทคนิคการผลิตดี มีความคงทน

ทันสมัย และราคาไม่แพงจนเกินไป

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายการเรียน เพราะสื่อการสอนช่วยให้บทเรียนน่าสนใจ

สนุกสนาน และเพลิดเพลิน

2. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ และการเรียนรู้มีความคงทน การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านทักษะหลายด้าน และมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ และจดจำบทเรียนได้ยาวนานยิ่งขึ้น

3. ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ร่วมกัน และเข้าใจเนื้อหาตรงกัน

4. ช่วยประหยัดเวลา สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนรู้ช้า เรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้นช่วยให้เด็กที่ฉลาดเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น

5. นำประสบการณ์นอกห้องเรียนมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาในห้องเรียนได้

สุนันท์ สังข์อ่อน (2526 : 17 - 18) ได้กล่าวถึง หลักในการพิจารณาเลือกใช้สื่อการสอนแต่ละครั้งควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของสื่อการสอนแต่ละชนิดในเรื่องต่อไปนี้

1. ความเหมาะสม สื่อที่จะใช้นั้นเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการสอนหรือไม่

ไม่

2. ความถูกต้อง สื่อที่จะใช้ช่วยให้นักเรียนได้ข้อสรุปที่ถูกต้องหรือไม่

3. ความเข้าใจ สื่อที่ใช้นั้นช่วยให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักเรียนหรือไม่

นักเรียนหรือไม่

4. ประสบการณ์ที่ได้รับ สื่อที่จะใช้นั้นช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ให้นักเรียนหรือไม่

5. เหมาะสมกับวัย ระดับความยากง่ายของเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในสื่อชนิดนั้น ๆ เหมาะสมกับระดับความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนหรือไม่

ไม่

6. เที่ยงตรงในเนื้อหา สื่อนั้นช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่ถูกต้องหรือไม่

7. ใช้การได้ดี ถ้าจะนำสื่อนั้นมาใช้จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้ดีหรือไม่

8. คุ้มกับราคา ผลที่ได้จะคุ้มกับเวลา เงินและการจัดเตรียมสื่อหรือไม่

9. ตรงกับความต้องการ สื่อนั้นช่วยให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตามที่ครูต้องการหรือไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. ช่วงเวลาความสนใจ สื่อนั้นช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในช่วงเวลานานพอควรหรือไม่

Dale (1965 : 42-43) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนออกเป็น ดังนี้

1. สื่อประเภทวัสดุที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเอง แยกเป็น

1.1 วัสดุที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเอง และจะต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผนที่ลูกโลก

1.2 วัสดุที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเองและจะต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผ่นเสียง फिल्म สไลด์

2. สื่อประเภทอุปกรณ์ หมายถึง สิ่งที่ใช้เป็นตัวอย่างที่จัดทำจากวัสดุ

3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะเป็นความคิดและศูนย์การเรียนรู้ สาคิด เป็นต้น

กิดานันท์ มลิทอง (2536 : 83) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ดังนี้

1. เป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน

3. การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน และเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน

4. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

5. ช่วยสร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อ

6. ช่วยแก้ปัญหาเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการจัดให้มีการใช้สื่อในการศึกษารายบุคคล

สมบุญรต์ สงวนญาติ (2534 : 44) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนโดยสรุปได้ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ที่มีความหมายในรูปแบบต่าง ๆ

2. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้น โดยใช้เวลาน้อยลง

3. ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจ ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนอย่าง

กระฉับกระฉ่าง

4. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ มั่นใจ และจดจำได้นาน

5. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในการเรียนรู้

6. ช่วยให้ผู้สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ ในการเรียนรู้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 6.1 ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
- 6.2 ทำสิ่งที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น
- 6.3 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง
- 6.4 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูเร็วขึ้น
- 6.5 ทำสิ่งที่ใหญ่มากให้เล็กเหมาะแก่การศึกษา
- 6.6 ทำสิ่งที่เล็กมากให้มองเห็น ได้ชัดเจนขึ้น
- 6.7 นำสิ่งที่เกิดในอดีตมาศึกษาในปัจจุบัน
- 6.8 นำสิ่งที่อยู่ไกลมาศึกษาในห้องเรียนได้

7. ช่วยลดการบรรยายของผู้สอนลง แต่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น
8. ช่วยลดการสูญเปล่าทางการศึกษาลง เพราะช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้เรียนสอบตกน้อยลง

Dale (1969 : 8) กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้เข้าใจอันดี และสร้างความเห็นอกเห็นใจระหว่างนักเรียน นักศึกษา ในชั้นเรียน
2. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่ประสงค์ได้
3. ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชาที่เรียน ตรงกับความต้องการ เป็นผลทำให้เพิ่มแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น
4. ให้ประสบการณ์ในการเรียนใหม่ๆ หลายด้านแก่ผู้เรียน
5. ทำให้การเรียนรู้มีความหมาย ทำให้ผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกันมาก เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนเช่นเดียวกัน
6. ระวังให้ผู้เรียนนำเอาความรู้ที่ได้เรียน ไปใช้อย่างมีความหมาย
7. ทำให้ผู้เรียนมีสติปฏิกิริยาสะท้อนกลับ ซึ่งช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพียงใด
8. ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สมบูรณ์
9. ช่วยขยายและเพิ่มพูนขอบเขตของประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และช่วยให้จดจำไว้ววดเร็วและแม่นยำขึ้น โดยไม่ต้องอาศัยคำอธิบายมากนัก

10. ผู้เรียนเกิดการคิดได้ และเป็นระเบียบ

Erickson (1968 : 112) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. สื่อการสอนจะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
2. สื่อการสอนจะช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนอีกมาก
3. สื่อการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้
4. สื่อการสอนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ
5. สื่อการสอนจะช่วยสอนสิ่งที่ไม่สามารถนำมาดูได้โดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. สื่อการสอนจะช่วยในการสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม

7. สื่อการสอนจะช่วยในการวินิจฉัยหรือการซ่อมเสริมผู้เรียน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน มีความสำคัญและความจำเป็นต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่งผู้สอนจะต้องพิถีพิถันให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสพผลสำเร็จ ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละเนื้อหาวิชา ควรเลือกสื่อการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
3. เป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน
4. ใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า

2.3.4 การวัดและประเมินผล

การจัดกระบวนการเรียนรู้สิ่งหนึ่งที่จำเป็นและขาดเสียมิได้ คือการวัดและประเมินผล การเรียน เพื่อตรวจสอบหรือทราบผลที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นอย่างไร ผู้เรียนมีความก้าวหน้าตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอนที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใดนั้น ก็ต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

เสนอ ภิมย์จิตรพอง (2542 : 1) ได้กล่าวถึงความหมายของการวัดผล คือ การกำหนดตัวเลขเพื่อใช้แทนปริมาณของลักษณะของบุคคล หรือของสิ่งที่วัด โดยลักษณะของบุคคลหรือของสิ่งที่วัดนั้นต้องวัดด้วย เครื่องมือที่สอดคล้องกันและใช้มาตรฐานการวัดที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องมือนั้นต้องเชื่อถือได้

อำนาจ เลิศขันตี (2542 : 7) ได้กล่าวถึงความหมายของการวัดผล คือ การวัดผล หมายถึง ขบวนการที่ได้มาตรฐานที่ต้องมีเครื่องมือของการวัดเป็นสิ่งที่จะกำหนดคุณลักษณะของสิ่งที่ จะวัด (objects) ผลที่ได้ออกมาจะเป็นปริมาณ (quantity) ซึ่งก็คือจำนวนเลข (number)

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 124) ได้กล่าวถึงความหมายของการวัดผล คือ การตรวจสอบผู้เรียนมีพฤติกรรมทางด้านความรู้ ทักษะ เจตคติเปลี่ยนแปลงไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้อหรือไม่โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นตัวสำรวจ การเลือกใช้เครื่องมือทดสอบชนิดใดนั้น ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การเรียนรู้อที่กำหนดไว้ในแผนการสอน ผลที่ได้จากการวัดผลจะเป็นเชิงปริมาณ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดผล คือ กระบวนการกำหนดค่า หรือมาตรฐาน โดยใช้เครื่องมือเป็นหลักในการวัด

ไสว เลี่ยมแก้ว (2528 : 111) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผล คือ การนำผลจากการวัดมาสันนิษฐานและลงความเห็นซึ่งตีค่า ว่าดี ไม่ดี ถูก หรือผิด พอใจหรือไม่พอใจ ผ่านหรือไม่ผ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542 : 124) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผล คือ การตัดสินว่าผู้เรียนมีคุณภาพอย่างไร เมื่อนำคะแนนที่ได้จากการวัดผลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

เสนอ ภิรมจิตรม่อง (2542 : 2) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผล คือ กระบวนการสังเคราะห์สารสนเทศที่รวบรวมมาจากแหล่งต่างๆ ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประเมิน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อใช้ในการตัดสินคุณค่าหรือทางเลือกของสิ่งที่ประเมินนั้น หรือนำมาตีค่าเป็นความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 94) กล่าวว่า การประเมินผล คือ การพิจารณาตัดสินคุณค่าของวัตถุ คน สิ่งของ หรือการดำเนินกิจกรรมว่า บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มากน้อยเพียงใด โดยอาศัยข้อมูลการวัดเป็นหลัก การประเมินผลต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ผลการวัด (measurement) เป็นข้อมูลที่ทำให้ทราบสภาพความเป็นจริงของสิ่งที่ประเมินว่ามีปริมาณ หรือคุณสมบัติอย่างไร
2. เกณฑ์การพิจารณา (criteria) เป็นมาตรฐานที่เปรียบเทียบกับผลการวัด
3. การตัดสินใจ (decision) เป็นการตัดสินคุณค่าด้วยการเปรียบเทียบ ระหว่างผลการวัดกับเกณฑ์

Lufting (อ้างใน เสนอ ภิรมจิตรม่อง. 2542 : 2) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผล ว่า การประเมินผลหมายถึงใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการได้รับและการจัดสารสนเทศที่มีประโยชน์สำหรับตัดสินใจเลือก
2. เป็นการตัดสินความสอดคล้องระหว่างการกระทำและจุดประสงค์
3. เป็นการพิจารณาคุณค่าหรือกระบวนการที่ยอมให้บุคคลพิจารณาเกี่ยวกับความต้องการหรือคุณค่าของบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งสามารถประเมิน ได้จากข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

Good (197 : 209) กล่าวว่า การประเมินผล คือ การประเมินผลของกิจกรรมการเรียนรู้ภายในขอบข่ายของการสอนที่เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจในความถูกต้องของจุดมุ่งหมาย ความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหาและผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจใน การวางแผน การจัดโครงการ การต่อเนื่องและการหมุนเวียนของกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่จัดให้มีขึ้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมิน คือ กระบวนการพิจารณาตัดสินตามเกณฑ์มาตรฐาน ว่าบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการวัดระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ผลการสำเร็จที่พึงปรารถนาหรือผลสำเร็จตามมาตรฐานคุณภาพผลการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อารีย์ วชิรวารการ (2542 : 3-4) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลสรุปได้ดังนี้

การวัดผล คือ การกำหนดค่าตัวเลขให้กับสิ่งที่ถูกวัดตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ส่วน

การประเมินผล คือ การตีราคาตัวเลขที่ได้จากการวัดผลว่า “ผ่าน” หรือ “ไม่ผ่าน” หรือจะให้ ก, ข, ค, ง หรือ จ

นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึง การประเมินผลจึงต้องใช้ วิจารณ์ญาณส่วนตัว ของผู้ประเมิน ด้วย ถ้าเครื่องมือวัดคือการดำเนินการสอบดี ตัวเลขที่ได้จากการวัดผล หรือ คะแนน (obtained score) ก็จะมีคามผิดพลาด (error) ปนอยู่น้อย การประเมินผลก็จะยุติธรรมมากขึ้น เพราะการใช้ วิจารณ์ญาณส่วนตัวของผู้ประเมินเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน มีกฎเกณฑ์ และมีระบบ หรืออาจจะสรุป ได้ว่า การประเมินผลการศึกษา คือ กระบวนการตัดสินใจสัมฤทธิ์ผลอย่างมีระบบของผู้สอน ในวัตถุประสงค์ของการสอนที่ตั้งไว้ การประเมินผลเกี่ยวข้องกับทั้งปริมาณและคุณภาพ รวมทั้ง การตัดสินใจคุณค่า (value judgement) ด้วย การตัดสินใจคุณค่านั้นขึ้นอยู่กับภูมิหลังและพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ทำการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่วัด ได้ว่ามีขนาดเดียวกันแต่อาจจะประเมินค่าต่างกัน ได้ จึงเห็นได้ว่า การวัดผลมีแนวโน้มที่จะเป็นปรนัย (objective) แต่การประเมินผลนั้นมีแนวโน้ม ที่จะเป็นอัตนัย (subjective) เพราะขึ้นอยู่กับผู้ตัดสิน ดังนั้นการวัดผลมีความหมายแตกต่างจาก การประเมินผล โดยที่การประเมินผลขึ้นอยู่กับ การวัดผลและเกิดภายหลังการวัดผล

พร้อมพรรณ อุดมสิน (2533 : 2-7) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลสรุปได้ดังนี้

การวัด คือ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่อยู่ในกระบวนการเรียนการสอน ข้อมูลนั้นกำหนดเป็นตัวเลข ซึ่งเป็นปริมาณที่มีความหมายแทนคุณภาพหรือคุณลักษณะของสิ่งที่ ต้องการวัดหรือเป็นการแปลงคุณลักษณะหนึ่งจากสิ่งที่วัดนั้น โดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ให้ เป็นปริมาณมากน้อยของสิ่งที่วัด

การประเมินผล คือ กระบวนการที่ต่อเนื่องจากการวัด โดยมีการตรวจสอบตัดสินคุณค่าที่ ได้จากการวัดที่มีเหตุผล กฎเกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะที่วัดนั้นว่ามีคุณค่า อย่างไร การประเมินผลการศึกษาที่ดี ควรจะต้องมีข้อมูลมากพอที่จะประเมินผลได้ตรงตามสภาพ ที่เป็นจริงจึงจะสามารถตัดสินคุณค่าการเรียนการสอนนั้น ได้อย่างแม่นยำ

อำนาจ เถาตระกูล (2541 : 83) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการ ตรวจสอบ การเรียนการสอนที่ผ่านมาเพื่อสรุปหรือบ่งชี้ว่าสอนและบรรลุผลตามจุดประสงค์ มากน้อยเพียงใด การตรวจสอบจะต้องใช้กลวิธีหลายอย่าง เป็นการยืนยันของผลที่ได้ว่าสามารถ เชื่อถือได้แน่นอนและเป็นการสร้างความเป็นปรนัยให้กับผลที่ได้มากยิ่งขึ้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล เป็นองค์ประกอบ อย่างหนึ่งของการศึกษา เมื่อจัดการเรียนการสอนแล้วต้องมีการวัดผล เพื่อติดตามผลการปฏิบัติว่า ได้ ผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และประเมินผลเพื่อตัดสินคุณค่า สรุปออกมาว่ามีคุณภาพ สูงหรือต่ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์และเอนกกุล กริแสง (อ้างใน จำลอง ศรีสุวรรณ. 2542 : 21-22) ได้กล่าวถึงจุดหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนดังนี้

1. ด้านผู้เรียน

- 1.1 เพื่อให้ผู้เรียนทราบจุดอ่อนหรือจุดเด่นของตนเอง อันเป็นแนวทางให้นักเรียน นักศึกษาเลือกเรียนวิชา หรืออาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถ
- 1.2 เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียน
- 1.3 เพื่อให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนที่ถูกต้อง การให้นักเรียนมีส่วนร่วมเฉลยข้อสอบ จะช่วยให้นักเรียนได้รู้ว่าเขาไม่เข้าใจอะไร ใช้วิธีการผิด ๆ อย่างไรบ้าง

2. ด้านครูผู้สอน

- 2.1 เพื่อชี้ให้เห็นถึงความเจริญงอกงามในผู้เรียนแต่ละคน
- 2.2 ช่วยให้ครูทราบว่า เทคนิควิธีสอน อุปกรณ์การสอน เนื้อหาวิชาที่สอน มีประสิทธิภาพเพียงใด
- 2.3 ช่วยให้ทราบว่า การเรียนการสอน ได้ผลตามความมุ่งหมายหรือไม่
- 2.4 ช่วยในการคัดเลือกประสบการณ์ วิธีการสอนให้เหมาะสม
- 2.5 เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2.6 เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข โปรแกรมการเรียนการสอน
- 2.7 เป็นข้อมูลในการวิจัย เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพวิธีการสอน อุปกรณ์และหลักสูตรต่อไป

Saylor and Alexander (อ้างใน ผุสดี ถาวรกุล. 2532 : 35) ได้กล่าวถึงลักษณะการประเมินผลไว้ 2 ลักษณะ

1. การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) คือ การประเมินผลในขณะที่ใช้หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนกำลังดำเนินการอยู่ การประเมินกระทำเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในโปรแกรมการศึกษา เพื่อดูความก้าวหน้าของผู้เรียนและรู้ผลการสอนของผู้สอน เป็นการประเมินระหว่างภาคเรียน และแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบ พร้อมผู้สอนนำไปใช้เพื่อประเมินผลและปรับปรุงการสอน

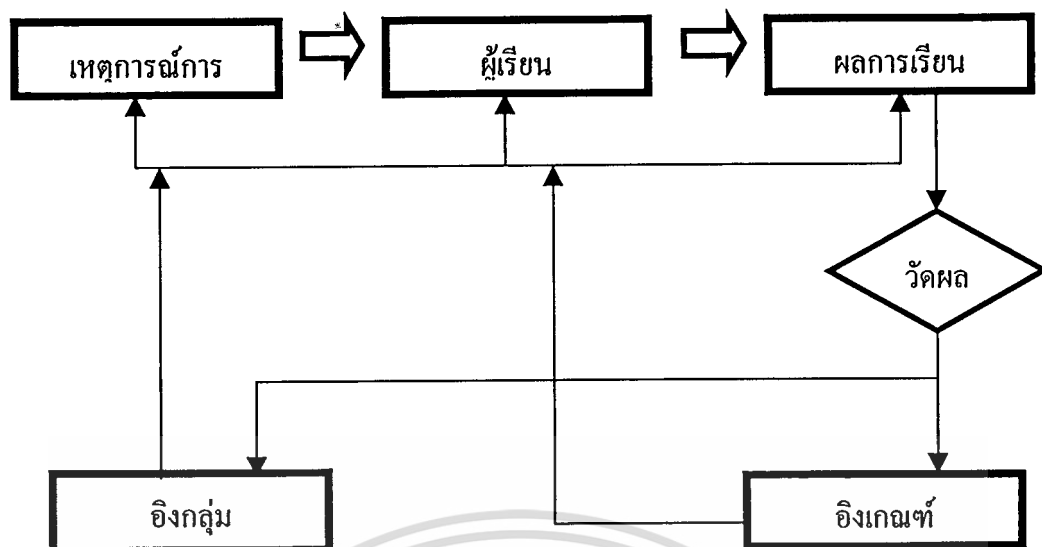
2. การประเมินผลสรุป (summative evaluation) หมายถึง การประเมินเพื่อการดำเนินการตามแผนการต่าง ๆ ตีสิ้นสุดลง เพื่อดูผลรวมตอนสุดท้ายของการสอนว่า ตลอดเทอมหรือตลอดภาคนั้นผู้เรียนเรียนไปแล้วได้ผลแค่ไหน ซึ่งใช้ในรูปของการสอบปลายภาค ในบางแห่งหรือบางวิชาก็ให้มีรายงานหรือโครงการประกอบ หรือให้เสนอผลงานหรือการสอนด้วยปากเปล่าพร้อมกันไป ซึ่งอาจจะเอาคะแนนสอบทุกอย่างมารวมกันหรือใช้เพียงอย่างหนึ่งอย่างใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 101-102) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของการวัดและการประเมินผลการเรียนไว้ดังนี้ คือ

1. การวัดและประเมินผลต้องยึดจุดประสงค์เป็นหลัก
2. การวัดผลการเรียนของนักเรียนบางด้าน เช่น ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย ไม่ควรใช้เครื่องมือเพียงชนิดเดียว เช่น ข้อสอบ ควรใช้วิธีการวัดผลวิธีอื่น ๆ ประกอบด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอสำหรับการประเมินผลการเรียน
3. การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนควรดำเนินการบ่อยครั้ง อาจจะดำเนินการทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และภายหลังการเรียน
4. เครื่องมือที่ใช้วัดผลการเรียนของนักเรียน ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสม
5. นักเรียนคนใดมีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน ซึ่งทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ครูควรหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น เช่น การสอนซ่อมเสริม เป็นต้น
6. ครูต้องนำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียนมาเป็นข้อมูล ในการปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้น
7. ครูควรเตรียมหรือสร้างเครื่องมือวัดผลและตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า และใช้เครื่องมือวัดผลอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับจุดประสงค์
8. การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนบางวิธี การใช้ภาษาหรือถ้อยคำและเวลา ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพและระดับชั้นของนักเรียน เช่น การสัมภาษณ์หรือการสอบปากเปล่าการใช้ข้อทดสอบ เป็นต้น

ไสว เลี่ยมแก้ว (2528 : 112) ได้กล่าวถึง การสอนและการประเมินผลมีความสัมพันธ์กัน ครูจะไม่ว่าที่สอนไปนั้นบรรลุผลตามที่ครูต้องการหรือไม่ และไม่ว่าบรรลุผลแล้วทำไร ถ้าไม่มีการวัดผล ความสัมพันธ์ระหว่างการสอนกับการประเมินผล ไว้ดังรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินสองแบบกับการสอน

จะเห็นว่าการประเมินผลมีความสัมพันธ์กับการสอน โดยทำหน้าที่เป็นผลย้อนกลับไปยังส่วนต่าง ๆ ในสถานการณ์การเรียนการสอน

เพิ่มวูธ บุษยามาตะนัง (2543 : 53) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีความหมาย สอดคล้องกับสภาพตามเป็นจริง และเป็นการวัดที่ได้ความรู้ความสามารถที่แท้จริงของเด็ก ยังกล่าวถึง ข้อดีของการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง คือ เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน พัฒนาทักษะทางวิชาการ ระดับสูง แก่นักเรียน พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม นักเรียนทราบพัฒนาการและได้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง วัดความสามารถของนักเรียนได้อย่างครบถ้วน นักเรียนมีส่วนร่วมได้คิด แสดงสร้างสรรค์ และผลิตผลงานตนเอง

การวัดและการประเมินผล ถือว่าเป็นองค์ประกอบทางการเรียนการสอน และสิ่งที่สำคัญคือ การจะวัดผลและประเมินผลทั้งในส่วนผู้สอนเองหรือผู้เรียนนั้น ควรจะมีการตกลงหรือแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เพื่อรับทราบหลักเกณฑ์ร่วมกัน เพื่อให้การวัดผลและการประเมินให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และไม่มีปัญหาในด้านการสื่อสาร ทำความเข้าใจและการให้ความร่วมมือในภายหลัง

2.3.5 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เป็นการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนของนักเรียน ดังมีผู้กล่าวถึงการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ดังนี้

ประดิพันธ์ อุปรมัย (2523 : 123-137) ได้กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนมีองค์ประกอบต่าง ๆ หลายองค์ประกอบดังนี้

1. บุคลิกภาพบางประการของครูมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รูปร่าง หน้าตา และการแต่งกายมีผลต่อการดึงดูดความสนใจ แต่บุคลิกภาพบางประการ เช่น สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูดอารมณ์ขัน และบทบาทในฐานะผู้นำของครูมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างมาก

2. พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติ และความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและต่อนักเรียนเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี ย่อมเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียนได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติในทางตรงกันข้าม ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียน มักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูที่แสดงออกต่อนักเรียนด้วย

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสุข กระตือรือร้น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง ก็มีมีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วย

4. ครูรู้จักใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมจะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้น ในชั้นเรียนการเสริมแรงที่ทำอย่างจริงใจเหมาะสมกับสภาพการณ์ไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะกับพฤติกรรมที่ดีที่สุด แต่ควรใช้กับพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

สุพิน บุญชูวงศ์ (2530 : 154) ได้กล่าวถึงการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้บรรยากาศการเรียนเป็นที่น่าสนใจและสนใจให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน นอกจากนั้นยังช่วยแก้ปัญหาในการปกครองชั้น และแก้ปัญหาเรื่องวินัยได้อีกด้วยนอกจากนี้ การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนแต่ละประเภทควรจะได้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายในการจัดเป็นอย่างดี ซึ่งจุดมุ่งหมายในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของนักเรียน
2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้
3. เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
4. เพื่อให้การสอนของครูบรรลุผลตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
5. เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน เช่น การจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เรียบร้อย ความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับครู หรือนักเรียนกับนักเรียน รวมทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุมน อมรวิวัฒน์ และสมพงษ์ จิตระดับ (อ้างใน สุพิน บุญชูวงษ์. 2530 : 159 – 160) ได้กล่าวไว้ว่า ชั้นเรียนที่ดีต้องประกอบไปด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

1. ชั้นเรียนควรมีสีสรรที่นำดู สบายตา มีอากาศถ่ายเทได้ดี แสงสว่างเพียงพอไม่มีเสียงรบกวนอากาศไม่เป็นพิษ ไม่ร้อนจนเกินไป มีต้นไม้ ดอกไม้ประดับ และมีขนาดกว้างขวางอย่างเพียงพอ

2. สะอาดถูกสุขลักษณะ เป็นระเบียบเรียบร้อย น่าอยู่ มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมคล้ายคลึงกับชีวิตในบ้าน ในครอบครัวของนักเรียน

3. สิ่งที่อยู่ในชั้นเรียนไม่ว่าจะเป็น โต๊ะ เก้าอี้ มุมหนังสือ ป้ายนิเทศ สื่อการสอน ประเภทต่างๆ สามารถเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ได้ ไม่เป็นอันตราย สามารถจัดหรือตัดแปลงชั้นเรียนให้มีลักษณะ เอื้ออำนวยต่อการสอนและกิจกรรมประเภทต่างๆ ได้

4. นักเรียนได้เรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุข มีอิสระเสรีภาพในเรื่องของการเรียนรู้ และในขณะเดียวกันก็มีวินัยในการดูแลตนเองและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น นักเรียนกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี ทั้งส่งเสริมบรรยากาศและมีความเข้าใจในบทบาทของตนเองด้วย

5. จัดมุมหนังสือ มุมประสบการณ์ สื่อการสอนบางประเภทให้เพียงพอและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

6. ชั้นเรียนที่ดีไม่จำกัดเฉพาะในห้องสี่เหลี่ยมที่กำหนดให้เท่านั้นแต่ยังมีชั้นเรียนแบบเปิดแบบธรรมชาติ การศึกษานอกชั้นเรียนที่นักเรียนมีความต้องการและสนใจเช่นเดียวกัน

7. การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ต้องกระทำอยู่เสมอตามเหตุการณ์ ข่าวคราวความเคลื่อนไหว สิ่งที่น่าสนใจ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน

8. ควรมีการจัดเตรียมชั้นเรียนให้พร้อมต่อการสอนในแต่ละครั้ง เพื่อพัฒนาทักษะสำคัญๆ บางประการ เช่น การทำงานกลุ่ม

9. ชั้นเรียนที่ดีควรใช้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด นอกจากจะใช้ประกอบการเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆ แล้ว ครูอาจตัดแปลงเป็นห้องอาหารชั่วคราว ห้องประชุม ห้องฉายภาพยนตร์ และอื่นๆ

10. ครูต้องระมัดระวังและควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกของตนให้ดี ไม่ก้าวร้าวแสดงอาการไม่พอใจให้เกิดขึ้นในชั้นเรียนเป็นอันขาด เพราะการแสดงดังกล่าวมีผลต่อบรรยากาศ ความรู้สึก ความกลัวของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

Davies (1981 : 337) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนในห้องมี ดังนี้

1. ขนาดและรูปร่างของห้องเรียน ควรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน และมีขนาดพอเหมาะที่ผู้นั่งข้างหลังสามารถที่จะมองเห็นผู้สอน กระดานดำ หรือแผนภูมิต่าง ๆ ได้ชัดเจน

2. อากาศภายในห้องเรียน อุณหภูมิภายในห้องนั้นมีผลต่อการเรียนของผู้เรียนโดยเฉพาะห้องเรียนที่มีอากาศร้อนจะทำให้ผู้เรียนง่วงนอนหรืออึดอัด และถ้าอากาศเย็นเกินไปก็จะทำให้ผู้เรียนไม่สบายมาก

3. เสียง สภาพห้องเรียนบางอย่างอาจมีเสียงรบกวน ได้แก่เสียงเครื่องปรับอากาศภายในห้องเรียน พัดลม หรือเสียงจากภายนอกที่ผ่านเข้ามา เช่น คนเดินผ่านหน้าห้องหรือเสียงจากการเรียนการสอนในห้องเรียนถัดไป

Kenworthy (1962 : 36) กล่าวว่า ห้องเรียนที่จะนำไปสู่การเรียนรู้จะต้องมีที่นั่งสบาย แสงสว่างเพียงพอ การระบายอากาศ สบายในห้องเรียน มีสภาพแวดล้อมที่น่าเรียน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2521 : 8-17) ได้เสนอแนวทางสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษาว่าการเรียนรู้ในระบบโรงเรียนจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับองค์ประกอบต่างๆ ในสถานศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

1. ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ร่วมกันด้วยความเป็นมิตร เมื่ออยู่ในชั้นเรียนควรมีความกล้าที่จะแสดงออกทางการซักถามความข้องใจ การอภิปราย ทางด้านฝ่ายผู้สอน เมื่อผู้เรียนแสดงความคิดเห็นขัดกับความรู้สึกรู้สึกของคุณ ไม่ควรแสดงความโกรธ ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมิใช่ว่าจะเป็นการเรียนเสมอไป นอกชั้นเรียนก็เป็นสิ่งจำเป็น และช่วยให้บรรยากาศในชั้นเรียนเกิดความเป็นมิตรขึ้น

2. ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การเรียนของนักเรียนนอกจากได้รับจากครูแล้วการเรียนรู้เกิดจากผู้เรียนกับผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเอง ถ้าอยู่ในชั้นเรียนผู้สอนอาจดำเนินการได้โดยใช้วิธีสอน เช่น ให้อภิปรายหน้าชั้น จัดวิธีสอนแบบสัมมนา ได้ว่าที่ การรายงานหน้าชั้น และซักถาม ผู้บริหารจะช่วยให้เกิดปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนได้ ในขั้นแรกเมื่อผู้บริหารไปเยี่ยมชั้นเรียน ผู้บริหารจะไม่ตำหนิคร่าวๆว่าห้องเรียนไม่มีระเบียบเมื่อเด็กเดินกันพ่นพ่าน ผู้บริหารจะต้องดูจุดประสงค์และวิธีการสอนให้ออกกว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ หรือการถูกลดลงประหลาดๆ ดังนั้นผู้บริหารควรจะสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดปฏิริยาตอบสนองระหว่างกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างบรรยากาศของสังคมที่เป็นกันเองระหว่างผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งจะเกิดความรักความสามัคคีในหมู่ผู้เรียนซึ่งเป็นผลพลอยได้อีกด้วย

3. ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับวัสดุอุปกรณ์ วัสดุหรือทัศนูปกรณ์เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ก้าวหน้าขึ้นและลดเวลาในการอธิบายของครูสอนให้น้อยลง ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่านวัตกรรมนำมาช่วยสอนจะทำให้ผู้เรียนมีอิสระและช่วยเหลือตนในการเรียนรู้ดีขึ้น นวัตกรรมและวัสดุทัศนูปกรณ์มีมากมาย เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเทป ห้องปฏิบัติการทางภาษา วีดีโอ เอกสารการพิมพ์โปรแกรมการสอน (ชุดการสอน) โทรทัศน์การศึกษา เป็นต้น

4. ปฏิบัติตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อมเสมอ และจะเกิดการยอมรับและเคยชินขึ้นมาได้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรงที่จะสร้างสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เป็นสิ่งแวดล้อมที่แก่ผู้เรียน

การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ภายนอกเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปกครอง สถานศึกษาและชุมชน มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน เพราะสถานศึกษาจะต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยในการพัฒนาสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ หรือ การเรียนการสอนก็ตาม เพราะจะเห็นได้จากแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มุ่งเน้นให้ใช้แหล่งวิชาการจากสถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระของ ชุมชนมาช่วยในการเรียนการสอน ถ้าทางสถานศึกษาและชุมชนขาดความร่วมมือ และความสัมพันธ์อันดีต่อกันแล้ว ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวนี้อาจจะสำเร็จได้ยาก ผู้ปกครองถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายของการศึกษาประสบผลสำเร็จ ได้ดังที่มีผู้กล่าวถึงความสำคัญไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 6) ได้กล่าวว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีบทบาทในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ต้องมีส่วนในการวางแผนการศึกษา จัดการศึกษาระหว่างครูกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองกับผู้ปกครอง
2. ด้านการพัฒนาโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการโรงเรียน มีส่วนพัฒนาโรงเรียน เช่น สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร การเรียนการสอน งบประมาณของโรงเรียน
3. ด้านหลักสูตร ช่วยกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความเป็นจริง จัดตั้งกลุ่มครูผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทาง และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้หลักสูตรตรงกับความต้องการมากที่สุด
4. ด้านการเรียนการสอน พ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีความสามารถเฉพาะทาง ประสงค์ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน พร้อมให้มีผู้ประสบการณ์ในชีวิตมาบรรยายและให้ความรู้กับเด็ก
5. ด้านบุคลากร ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ได้ให้ข้อคิดที่วาทะหลักที่สำคัญที่สุด ของโรงเรียนและครูที่ดำเนินการไปแล้ว การใช้การประเมินผลผู้เรียนเป็นตัวชี้วัด ยังขาดความสมบูรณ์ในการประเมินครูผู้สอน ควรให้พ่อแม่ ผู้ปกครองประเมินครูผู้สอน เพื่อจะได้ทราบถึงคุณภาพและมาตรฐานของครู ควรให้บทบาทพ่อแม่ในการพิพากษ์วิจารณ์การสอนของครูได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อเด็กที่เรียนอยู่ในโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการปกครอง พ่อแม่ ผู้ปกครอง เห็นสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน มีสิ่งล่อใจ นักเรียนค่อนข้างมาก เช่น สถานเริงรมย์ ศูนย์การค้า สถานที่ท่องเที่ยว ส่วนเรื่องทะเลาะวิวาท ระหว่างกัน พ่อแม่ ผู้ปกครองควรติดต่อกับฝ่ายปกครองทันที

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 4) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองแบ่งออกเป็น 6 รูปแบบ

1. การอบรมเลี้ยงดูในฐานะเป็นพ่อแม่ เป็นการเลี้ยงดูที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะการจัดอาหาร อาหารเสริมและการเตรียมความพร้อม ด้านร่างกายของเด็ก เพื่อเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้

2. การสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน คือ การที่พ่อแม่มีเจตคติที่ดี ผู้ให้บริการด้านการจัดการศึกษาแก่บุตรหลาน จึงเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันครอบครัวกับหน่วยงานทางการศึกษาในทุกระดับ

3. งานอาสาสมัคร เพื่อการศึกษากิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ไม่สามารถดำเนินงานเพียงพอเฉพาะลำพังบุคคล แต่ต้องได้รับการสนับสนุนจากชุมชนต่าง ๆ

4. การจัดระบบการเรียนการสอนที่บ้าน คือการจัดสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยที่เอื้อ ต่อกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก เริ่มจากขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมประจำครอบครัว จนถึง การแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

5. การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของโรงเรียน โดยการเปลี่ยนสถานะจากการมีส่วนร่วมทางการศึกษาที่บ้านมาสู่การดำเนินงานในโรงเรียน โดยเฉพาะเข้ามาร่วมคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาต่างๆ

6. การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา คือ เป็นผู้ประสานงานให้โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนเกิดการเชื่อมโยงระหว่างกัน ด้วยการระดมบุคลากร เงินทุนวิชาการ ใหม่ ๆ และระบบการบริหารงานเพื่อช่วยให้โรงเรียนบริหารงานได้อย่างแท้จริง กลวิธีในการส่งเสริมบทบาทพ่อแม่ ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการศึกษาแยกเป็น

6.1 การส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูตามธรรมชาติฐานะเป็นพ่อแม่ เช่น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว สร้างเครือข่ายให้บริการต่าง ๆ ของชุมชน เพิ่มจำนวนพ่อแม่ เข้ามา ร่วม กิจกรรมกับโรงเรียน สร้างศูนย์ข้อมูลด้านการเรียนการสอน

6.2 ส่งเสริมระบบการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครองกับโรงเรียน เช่น การส่งเสริมการสร้างระบบการสื่อสารสองทาง เพื่อให้ได้ข้อมูล เด็กที่มีความทันสมัยและทันต่อความต้องการของ พ่อแม่ ผู้ปกครองและโรงเรียน ส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและโรงเรียนสร้างฐานข้อมูล เด็กร่วมกันจัดระบบการประชุมร่วมกันระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครองและโรงเรียน

6.3 ส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีบทบาทในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ส่งเสริมให้รับรู้กระบวนการเรียนรู้ของเด็กทั้งในและนอกชั้นเรียนเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เปรียบเทียบเท่านั้น ไม่ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 การสร้าง พ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้เป็นอาสาสมัครทางการศึกษา เช่น สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรระหว่างผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนกับผู้ปกครองส่งเสริมปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงาน อาสาสมัคร สร้างหลักประกันว่าบทบาทนี้จะมั่นคงและเป็นที่ยอมรับ

6.5 การส่งเสริมด้านการตัดสินใจ แบบมีส่วนร่วม เช่น เผยแพร่สิทธิและรูปแบบวิธีการต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วม ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มครู ผู้ปกครอง อบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหาร การศึกษา จัดหาตำแหน่งและส่งเสริม พร้อมให้โอกาสพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมตัดสินใจทางการศึกษา

6.6 การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชน เช่น เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ส่งเสริมระบบหุ้นส่วนจากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริงจากสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ จัดกับ ภาคธุรกิจ ในท้องถิ่น เปิดโอกาสให้เด็กด้อยโอกาสได้รับการอุปการะคุณจากสังคมให้มากที่สุดดังการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ จากความร่วมมือจากบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 30 – 51) ได้กล่าวว่า การศึกษาของไทยในปัจจุบันเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาร่วมกับ สถานศึกษามากขึ้น ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทในการกำหนดทิศทางการศึกษาและเป้าหมายของสถานศึกษา
 2. บทบาทในการสนับสนุนภารกิจหลักของโรงเรียน
 3. บทบาทในการร่วมคิดและศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน รวมทั้งความต้องการของชุมชน
 4. บทบาทในการร่วมวางแผนโครงการ/กิจกรรม และร่วมปฏิบัติดำเนินการตาม โครงการ/กิจกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ของชุมชน
 5. บทบาทในการร่วมติดตามประเมินผลและปรับปรุงโครงการ/กิจกรรม
 6. บทบาทในการให้บริการด้านทรัพยากรบุคคล เงิน วัสดุ และอื่น ๆ แก่โรงเรียน
- นอกจากนี้บทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาและรูปแบบที่สำคัญมีดังนี้

6.1 บทบาทผู้สอน ผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ชุมชนเข้าไปมีบทบาทในด้านนี้ผ่านทางผู้นำและผู้รู้หรือผู้ทรงภูมิปัญญา ตลอดจนประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ที่สามารถนำมาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์โดยผู้นำและผู้รู้ของชุมชนในระบบการศึกษาของสถานศึกษามักทำอย่างเป็นทางการคนเหล่านี้จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นครูชาวบ้าน หรือวิทยากรภายนอกหรือผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่นและได้รับการมอบหมายจากสถานศึกษาให้ทำหน้าที่สอนหรือถ่ายทอดความรู้ ตลอดจน ประสบการณ์ที่มีอยู่ให้แก่นักเรียน ซึ่งส่วนใหญ่จัดขึ้นภายใต้ระบบการเรียนการสอนของสถานศึกษา อาจมีบ้างที่สอนให้นักเรียน ได้เรียนรู้จากวิถีชีวิต หรือบทบาทของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ภายนอก
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนการสอนของสถานศึกษาของครูชาวบ้านเอง นอกจากนี้ ชุมชนยังได้ใช้ประเพณีและพิธีกรรมที่จัดขึ้นตามวัฏจักรของแต่ละชุมชนมาเป็นเครื่องมือดึงนักเรียนให้เข้าไปเรียนรู้ ซึ่งนับเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของชุมชน

6.2 บทบาทของการบริหารและจัดการศึกษาในโรงเรียน บทบาทด้านนี้ของชุมชนจะได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการจากสถานศึกษา โดยอาศัยระเบียบคำสั่งของทางราชการ เข้ามารองรับ คณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการบริการและจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และสถานศึกษาดังคณะกรรมการหรือคณะทำงานอื่น ๆ ได้อีกตามความจำเป็น อย่างไรก็ตามบทบาทการบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษาของชุมชนส่วนใหญ่ยังมีไม่มากและเด่นชัดนัก บทบาทนี้ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างเข้ามาประกอบจึงจะทำให้อัตราการมีส่วนร่วมระหว่างการศึกษาระหว่างสถานศึกษาและชุมชนเกิดขึ้นสูง เช่น ภาวะผู้นำของครูและผู้นำชุมชน กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เป็นต้น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพัฒนศึกษา สารสำคัญของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

กัญญา วิชวรธรน (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา การเรียน การสอน และการวิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาไทย ในปีการศึกษา 2536 ในเชิงเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา โดยพิจารณาตาม เพศ อายุ และสาขาวิชาและเขตสถานศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาด้านการเรียน และด้านการสอน เป็นปัญหาในระดับน้อย สำหรับนักศึกษาที่ศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และเขตสถานศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ และสาขาวิชา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามเขตสถานศึกษาพบว่ามีความแตกต่างกันในปัญหาด้านการเรียน โดยนักศึกษาในเขตภูมิภาคเห็นว่า เป็นปัญหามากกว่านักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร แต่ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในปัญหาด้านการสอน
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาที่กำลังทำวิทยานิพนธ์ เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันทั้งปัญหาด้านการเรียน การสอน และการวิทยานิพนธ์ โดยนักศึกษาชายเห็นว่า เป็นปัญหาในระดับมากกว่าทุกด้าน แต่เมื่อจำแนกตาม อายุ กลับพบว่านักศึกษาที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้ง 3 ด้าน และเมื่อจำแนกตามสาขาวิชาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในปัญหาด้านการเรียนและด้านการสอน แต่แตกต่างกันในด้านการวิทยานิพนธ์ โดยนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และประการสุดท้าย เมื่อจำแนกตามเขตสถานศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันเฉพาะในปัญหาด้านการเรียน ซึ่งนักศึกษาเขตภูมิภาคเห็นว่าเป็นปัญหามากกว่า

เกสร เมืองทิพย์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน วิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ รวมทั้งศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในสถาบันราชภัฏ ส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติงาน การสอนเป็นประจำในเรื่องการวิเคราะห์จุดประสงค์ ทำแผนการสอน การนำเข้าสู่บทเรียนก่อนทำการสอน สอนตามวัตถุประสงค์ของบันทึกการสอน การสรุปเนื้อหา เมื่อสอนจบแต่ละบทเรียนหรือแต่ละหัวข้อ ใช้วิธีสอนโดยการบรรยาย การตอบคำถาม การสาธิต การใช้ผู้เรียนปฏิบัติงาน การค้นคว้า สื่อการเรียนการสอนประเภท ภาพประกอบ เอกสาร สิ่งพิมพ์ ของจริง ประเมินผลทุกระยะอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลงานที่ทำ ประเมินขั้นตอนการปฏิบัติงาน ส่วนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่เพียงพอ เว้นพื้นที่ในการก่อสร้างอาคารเรียน ห้องเรียน และเครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน

อัญคนางค์ ภิญญา (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาองค์ประกอบการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของผู้เรียนวิทยาลัยสารพัดช่าง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ระดับความคิดเห็นของผู้เรียน วิทยาลัยสารพัดช่าง ทั้ง 6 องค์ประกอบในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์แต่ละองค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบด้านวิธีสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ครูผู้สอน หลักสูตร ผู้เรียน อยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

2. ระดับความสำเร็จของผู้เรียน วิทยาลัยสารพัดช่าง ภาพรวมทั้ง 12 ข้อ อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่ามี 9 ข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความขยัน สนใจอยู่ในลำดับที่ 1 ความ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา อยู่ในลำดับที่ 2 ได้รับความรู้และประสบการณ์ด้านวิชาชีพ อยู่ในลำดับที่ 3 ช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคมตามความรู้ความสามารถของตน อยู่ในลำดับที่ 4 รู้จักบุคคลอื่นเพิ่มขึ้นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อยู่ในลำดับที่ 5 มีความมั่นใจว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ในวิชาชีพเท่าเทียมผู้อื่น อยู่ในลำดับที่ 6 สามารถนำความรู้ที่เรียนมาเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาชีพ อื่นต่อไปได้ อยู่ในลำดับที่ 7 นำความรู้ด้านวิชาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในลำดับที่ 8 และนำ ความรู้ที่ได้เรียนมาไปพัฒนาอาชีพเดิมได้ อยู่ในลำดับที่ 9

3. โดยเฉลี่ยแล้ว ค่าสหสัมพันธ์รวมขององค์ประกอบการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสัน ทั้ง 6 องค์ประกอบกับความสำเร็จของผู้เรียน วิทยาลัยสารพัดช่าง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางถึงต่ำ ในทางบวก กับ ความสำเร็จของผู้เรียน

4. องค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนวิทยาลัยสารพัดช่างมี 4 องค์ประกอบ และมีความสำคัญจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือหลักสูตร ตัวผู้เรียน สิ่งแวดล้อม และวิธีสอน ส่วนอีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2 องค์ประกอบที่เหลือไม่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของผู้เรียนวิชาชีพระยะสั้นวิทยาลัยสารพัดช่าง ได้แก่ ครูผู้สอนและสื่อการเรียน

ชวนชม คำหอมกุล (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานทางวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ผลของการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการด้านหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร การวัดผลประเมินการเรียนการสอน โรงเรียนมีการปฏิบัติมาก และมีปัญหาน้อย ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศ และการพัฒนาบุคลากร การสอนในโรงเรียน ปฏิบัติน้อยและปฏิบัติมาก ข้อเสนอแนะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรหาทางช่วยเหลือโรงเรียนด้านการนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรทางการสอนให้มากขึ้น เพื่อปรับปรุงคุณภาพครู เพื่อนำมาจัดสภาพการเรียนการสอน

ครองศักดิ์ เข้มประชยุทธ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอน ในวิทยาลัยการอาชีพ กรมอาชีวศึกษา ในเชิงเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยการอาชีพ กรมอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในหลักสูตร ปวช. และหลักสูตรระยะสั้น ด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน การเตรียมและจัดหาสื่อการเรียนการสอน การบริการสื่อการเรียนการสอน สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และการใช้สื่อการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. สภาพปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนในหลักสูตร ปวช. กับหลักสูตรระยะสั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนด้านวัสดุ ด้านอุปกรณ์ ในหลักสูตร ปวช. และหลักสูตรระยะสั้น ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
4. ความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในหลักสูตร ปวช. กับหลักสูตรระยะสั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อรวรรณ จิววัฒนารักษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนของครู – อาจารย์ คณะวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. สภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนพบว่า ด้านการเตรียมและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ด้านคุณภาพและปริมาณของสื่อการเรียนการสอน และ ด้านการบริการสื่อการเรียนการสอนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู – อาจารย์ที่ทำการสอนคณะวิชาคหกรรม จำแนกตามขนาดของวิทยาลัย พบว่า ครู – อาจารย์ที่อยู่ในวิทยาลัยขนาดเล็ก และ วิทยาลัยขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตาม

ประสบการณ์การสอน พบว่า ครู – อาจารย์ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนแตกต่างกัน

2. ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน ครู – อาจารย์ส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลางและเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู – อาจารย์ที่ทำการสอนคณะวิชาคหกรรม จำแนกตามขนาดของวิทยาลัย พบว่า ครู – อาจารย์ที่อยู่ในวิทยาลัยขนาดเล็ก และ วิทยาลัยขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า ครู – อาจารย์ทั้งสามกลุ่ม มีความคิดเห็นต่อปัญหา ในการใช้สื่อการเรียนการสอนแตกต่างกัน

3. ความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูมีความต้องการสื่อวัสดุ (software) ในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู – อาจารย์ จำแนกตามขนาดของวิทยาลัย พบว่า มีความต้องการสื่อวัสดุและสื่ออุปกรณ์แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า ครู – อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 10 ปี และ กลุ่มที่มีประสบการณ์การสอน 10 – 20 ปี มีความต้องการแตกต่างกันสูงสุด

พิมศรี เปานิล (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาบรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามทัศนะของนิสิตและอาจารย์ พบว่า นิสิตและอาจารย์มีความเห็นว่าบรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยทั่วไปเป็นที่น่าพอใจ แม้ว่าจะมีบรรยากาศบางด้านบางประเด็นควรมีการปรับปรุงแก้ไขอยู่บ้าง นิสิตคณะพลศึกษามีความเห็นว่า บรรยากาศการเรียนการสอนทางด้านบริการทางวิชาการ และด้านอาคารสถานที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ นิสิตคณะแพทยศาสตร์ก็มีความเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนในด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียน ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์กับนิสิตด้านการวัดผลและการประเมินผลอยู่ในระดับที่น่าพอใจมากกว่าด้านอื่น ๆ

พิทักษ์ สิทธิเสรี (2537 : 56 – 58) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียน นักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2532 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นว่า ครู – อาจารย์ควรมีลักษณะเป็นผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ ควรมีความมั่นคง สุขุมรอบคอบ แต่งกายสุภาพเหมาะสม บอกขอบข่ายในการเรียนการสอน ชั่วโมงแรกของการเรียนการสอน มีการแบ่งเนื้อหาวิชาแต่ละตอนได้อย่างเหมาะสม ควรมีการส่งเสริมและยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีความเป็นกันเองทั้งในและนอกห้องเรียน

2. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ทำให้รู้จักการทำงานและเป็นผู้เป็นที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของความมีอิสระในการเรียน การคบเพื่อนนักเรียน และการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม นักศึกษาต้องการคบเพื่อนที่ฉลาด ช่างคิด สุขุม คอยช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

4. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหารและบริการ ลักษณะที่พึงประสงค์ของด้านนี้ ที่เด่น ที่สุด คือ วิทยาลัยให้สิทธิการแสดงออกด้านเสรีภาพ ได้แก่ การแสดงออกด้านการแต่งกาย การจัดหาหนังสือในห้องสมุด การมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิทยาลัย การจัดให้คำปรึกษาในการเลือกวิชาเรียนและการลงทะเบียนเรียน

5. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านนี้ได้แก่ สภาพของสถานศึกษา มีอาคารโรงฝึกงาน ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างพอเพียง เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

6. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงงาน ลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านนี้ คือ การฝึกงาน เครื่องมือ อุปกรณ์มีความปลอดภัย มีความเหมาะสมของพื้นที่เรียนและฝึกงาน ในโรงฝึกงานหรืออาคารเรียนฝึกงานมีอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยอย่างเพียงพอ

จรัญ พรหมเสน (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ เกี่ยวกับการปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพเกี่ยวกับการปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในด้านการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาด้านการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้บริการแก่ชุมชนและด้านการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านการให้บริการแก่ชุมชนด้านการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชนและด้านการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ตามลำดับค่ามัธยเทศเลขคณิตจากมากไปน้อย

2. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ทั้ง 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.2 ด้านการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานงานในชุมชน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ผู้บริการวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการแก่ชุมชนไม่แตกต่างกัน

2.5 ด้านการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ

มาลี สิ้นเสื่อ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ของครูในโรงเรียนประถมศึกษาเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปว่า

1. ครูในโรงเรียนประถมศึกษา เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร, ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ครูในโรงเรียนประถมศึกษา เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การสอนต่างก็มีกรปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร, ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน

ภักดิสิริฐา เสนาสวัสดิ์ (2544 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4 ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4 มีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า การจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ

2. ครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4 ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยสภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า การจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันทุกองค์ประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูสาขาวิชาพณิชยการ เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2542 การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 และมาตรา 26 สรุปได้ 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย การการจัดเนื้อหาสาระ, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน, การจัดสื่อการเรียนการสอน, การวัดและประเมินผล และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และได้ทำการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 และมาตรา 26 ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดตาม หัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ประกอบด้วย

3.1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาพณิชยการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำนวน 1,290 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาพณิชยการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 295 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ของ R.V. Krejcie and D.W. Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39-40) ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามสัดส่วนของแต่ละแผนกวิชา ขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

ขั้นที่ 1 สํารวจจำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

ขั้นที่ 2 นำจำนวนนักเรียนทั้งหมด มาจัดแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามแผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการขาย และแผนกวิชาการเลขานุการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นที่ 3 ทำการสุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนของนักเรียนแต่ละแผนกวิชา โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ R.V. Krejcie and D.W. Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 :39-40) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 295 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามแผนกวิชา

แผนกวิชา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
การบัญชี	527	121
การขาย	454	104
การเลขานุการ	309	70
รวม	1,290	295

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะของเครื่องมือ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชา พณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ตามลำดับหัวข้อดังนี้

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (checklist) มีจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง โดยแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ

1. การจัดเนื้อหาสาระ จำนวน 6 ข้อ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ
3. สื่อการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ
4. การวัดและประเมินผล จำนวน 9 ข้อ
5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้อ จำนวน 9 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของ Likert ซึ่งแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ มากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ มาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ น้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพัฒนศึกษการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด 5 ข้อ

3.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและวิธีการสร้างแบบสอบถาม ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า
2. สร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพัฒนศึกษการ ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 และมาตรา 26 ให้ครอบคลุมทั้ง 5 องค์ประกอบ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ซึ่งคำนวณจากความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามที่สร้างขึ้นและการใช้ภาษาเพื่อนำมาปรับปรุงโดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Congruency)

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ IOC แทน คำนวณความสอดคล้อง

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

n แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

(บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526 : 89)

5. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.50 ซึ่งหมายถึงข้อคำถาม ข้อนั้นมี ความตรงเชิงเนื้อหาสำหรับข้อคำถามที่มีค่า IOC < 0.50 นำมาทำการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้

1. อาจารย์สุรพงษ์ วรศิลป์ ผู้อำนวยการ
โรงเรียนเทคโนโลยีศรีวรการ และศรีวรการ
ฉะเชิงเทรา
2. คร.คมศร วงษ์รักษา อาจารย์ 2 ระดับ 7
ช่วยราชการสำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา
3. คร.รวีวัตร์ สิริภูบาล นักวิชาการศึกษากองวิจัยทางการศึกษา
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
4. อาจารย์จ่านงค์ อินทองคำ อาจารย์ 2 ระดับ 7
วิทยาลัยอาชีวศึกษา ฉะเชิงเทรา
5. อาจารย์ณภาพร วงษ์พยัคฆ์ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนเทคโนโลยีศรีวรการ ฉะเชิงเทรา

6. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพาณิชยการ จำนวน 30 คนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2544 เพื่อนำมาหาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

7. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้ (try out) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบ และภาพรวม โดยมีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การจัดเนื้อหาสาระ	จำนวน 6 ข้อ	มีค่าความเที่ยง 0.85
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 10 ข้อ	มีค่าความเที่ยง 0.86
3. สื่อการเรียนการสอน	จำนวน 6 ข้อ	มีค่าความเที่ยง 0.84
4. การวัดและประเมินผล	จำนวน 9 ข้อ	มีค่าความเที่ยง 0.81
5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้	จำนวน 9 ข้อ	มีค่าความเที่ยง 0.80
	ภาพรวม	มีค่าความเที่ยง 0.87

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพัฒนศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. นำหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึง กรมอาชีวศึกษา เพื่อขออนุญาตกรมอาชีวศึกษาเก็บข้อมูลในสถานศึกษาที่ทำการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม พร้อมหนังสือนำของกรมอาชีวศึกษา ไปให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยเริ่มเก็บตั้งแต่วันที่ 17 - 31 มกราคม 2545 เป็นเวลา 15 วัน โดยสามารถเก็บข้อมูลได้ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพัฒนศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ผู้วิจัยเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายระดับความคิดเห็น ไว้ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows
3. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติร้อยละและการแจกแจงความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า. ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชา ทัศนศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ใน 5 องค์ประกอบ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เป็นรายชื่อ รายองค์ประกอบและภาพรวม

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาทัศนศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามแผนกวิชา แต่ละองค์ประกอบและภาพรวม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างจะนำไป เปรียบเทียบรายคู่ภายหลัง โดยใช้ Scheffe'

3.4.2 การแปลความหมาย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แปลระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการ เรียนรู้ของครู สาขาวิชาทัศนศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ออกเป็น 5 ระดับโดย พิจารณาค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50 – 5.00	มีการจัดกระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับ มากที่สุด
3.50 – 4.49	มีการจัดกระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับ มาก
2.50 – 3.49	มีการจัดกระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับ ปานกลาง
1.50 – 2.49	มีการจัดกระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับ น้อย
1.00 – 1.49	มีการจัดกระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

(รวิวรรณ ชินะตระกูล. 2533 : 44-45)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชา ทัศนศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร} \quad p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นค่าร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. หาค่าเฉลี่ย (Mean)

สูตร	\bar{X}	=	$\frac{\sum X}{n}$
เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สูตร	SD.	=	$\sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$
เมื่อ	SD.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนน
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามแผนกวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ซึ่งทำการทดสอบด้วย F – test

สูตร	F	=	$\frac{MS_b}{MS_w}$;	$df_1 = k - 1, df_2 = n - k$
------	---	---	---------------------	---	------------------------------

เมื่อ	F	แทน	อัตราส่วนระหว่างความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม กับความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	k	แทน	จำนวนของแผนกวิชา
	df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

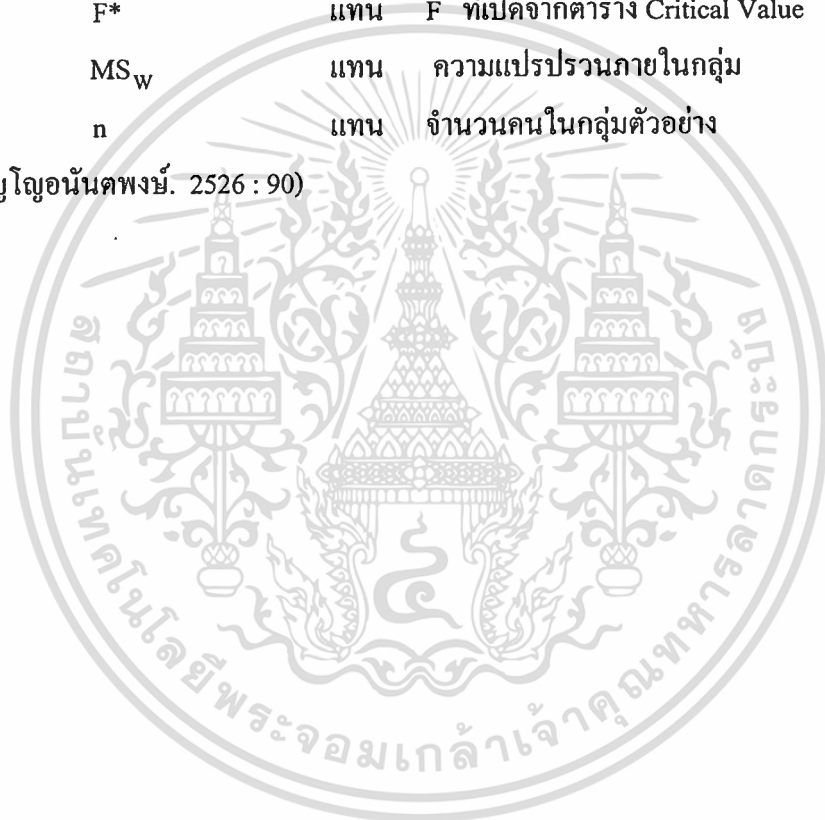
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าทดสอบ F – test แล้ว พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
จัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง มีความ
แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบภายหลังโดยใช้วิธีการของ Scheffe'

$$\text{สูตร } CV_d = \sqrt{(k - 1) (F^*) (MS_w) \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ	CV_d	แทน	ค่าวิกฤต
	k	แทน	จำนวนของแผนกวิชา
	F^*	แทน	F ที่เปิดจากตาราง Critical Value
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526 : 90)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 และมาตรา 26 จำแนกตามแผนกวิชา ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามแผนกวิชา

ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาพาณิชยการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ผู้วิจัยแยกวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์เป็นข้อ ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ และแผนกวิชาที่ศึกษา โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาความถี่และร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 4.1 – 4.3

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

นักเรียน ปวช. สาขาวิชาพาณิชยการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	19	6.40
หญิง	276	93.60
รวม	295	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีจำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 93.60 และเพศชายมีจำนวนเพียง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.40

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

นักเรียน ปวช. สาขาวิชาพาณิชยการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ 16 – 18 ปี	187	63.40
อายุ 18 ปี ขึ้นไป	107	36.60
รวม	295	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่านักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่ตอบแบบสอบถาม อายุระหว่าง 16 – 18 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40 รองลงมาได้แก่ ผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแผนกวิชาและสถานศึกษา

สถานศึกษา		นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม				
		แผนกวิชา			รวม	
		การบัญชี (คน)	การชาย (คน)	การเลขานุการ (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ		18	25	-	43	14.60
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี		10	7	6	23	7.80
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม		25	24	24	73	24.70
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี		31	16	9	56	19.00
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี		19	13	16	48	16.30
6. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี		18	19	15	52	17.60
รวม	จำนวน (ร้อยละ)	121 (41.00)	104 (35.30)	70 (23.70)	295	(100.00)

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 295 คน เมื่อพิจารณาจำแนกตามสถานศึกษา พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 14.60 วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60

เมื่อพิจารณาจำแนกตามแผนกวิชา พบว่า แผนกวิชาที่มีผู้เรียนมากที่สุด คือ แผนกวิชาการบัญชี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมาได้แก่แผนกวิชาการชาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 และแผนกวิชาที่มีผู้เรียนน้อยที่สุด คือ แผนกวิชาการเลขานุการ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละข้อ แต่ละองค์ประกอบ และภาพรวม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.4 - 4.9

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มี

ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ในภาพรวมทุกองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	n = 295		ระดับ ความคิดเห็น
	\bar{X}	SD.	
1. การจัดเนื้อหาสาระ	3.60	0.56	มาก
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.68	0.55	มาก
3. สื่อการเรียนการสอน	3.45	0.57	ปานกลาง
4. การวัดและประเมินผล	3.54	0.60	มาก
5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้	3.47	0.63	ปานกลาง
รวม	3.55	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ในภาพรวมทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$)

เมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบ พบว่านักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมาก 3 องค์ประกอบ และระดับปานกลาง 2 องค์ประกอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.45 - 3.68 โดยเรียงองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.68$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การจัดเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 3.60$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.54$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.47$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.45$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดเนื้อหาสาระ

การจัดเนื้อหาสาระ	n = 295		ระดับ ความคิดเห็น
	\bar{X}	SD.	
1. มีการจัดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ	3.63	0.68	มาก
2. มีการเปิดโอกาสให้เลือกเรียนตามความถนัด	3.93	0.74	มาก
3. มีการจัดเนื้อหาสาระตรงตามจุดประสงค์	3.99	0.93	มาก
4. มีการจัดเนื้อหาสาระนอกเหนือจากแบบเรียน	3.38	0.84	ปานกลาง
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาสาระ	3.41	0.92	ปานกลาง
6. กำหนดรายวิชาเลือกได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น	3.34	0.92	ปานกลาง
รวม	3.60	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.5 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดเนื้อหาสาระ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$)

เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่ามีนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.34 - 3.99 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดเนื้อหาสาระตรงตามจุดประสงค์ ($\bar{X} = 3.99$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการเปิดโอกาสให้เลือกเรียนตามความถนัด ($\bar{X} = 3.93$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดรายวิชาเลือกได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.34$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	n = 295		ระดับ ความคิดเห็น
	\bar{X}	SD.	
1. สอดคล้องกับเนื้อหา เวลาและ ตัวผู้เรียน	3.71	0.84	มาก
2. สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียน	3.76	0.77	มาก
3. มีการฝึกทักษะสามารถนำไปประกอบ อาชีพได้	3.67	0.87	มาก
4. เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน	3.79	0.74	มาก
5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงามให้กับผู้เรียน	3.74	0.81	มาก
6. พัฒนาให้ผู้เรียนคิดและแก้ปัญหาเป็น	3.68	0.84	มาก
7. นำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้จริงได้	3.78	0.75	มาก
8. ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน	3.52	0.88	มาก
9. มีการจัดแบบบูรณาการ โดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ ได้สัดส่วนสมดุลย์กัน	3.48	0.86	ปานกลาง
10. มีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.44	0.96	ปานกลาง
รวม	3.68	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.6 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$)

เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่ามีนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.44 – 3.79 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.79$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้จริงได้ ($\bar{X} = 3.78$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.44$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน	n = 295		ระดับ ความคิดเห็น
	\bar{X}	SD.	
1. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา	3.60	0.75	มาก
2. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์	3.66	0.73	มาก
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ	3.29	0.79	ปานกลาง
4. สื่อการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ	3.46	0.82	ปานกลาง
5. ประสิทธิภาพของสื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.49	0.72	ปานกลาง
6. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอน	3.25	0.81	ปานกลาง
รวม	3.45	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่ามีนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.25 – 3.66 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ ($\bar{X} = 3.66$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ($\bar{X} = 3.60$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.25$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล	n = 295		ระดับ ความคิดเห็น
	\bar{X}	SD.	
1. กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลได้ชัดเจน	3.53	0.87	มาก
2. มีการวัดและประเมินผล ก่อนเรียน	3.47	0.92	ปานกลาง
3. มีการวัดและประเมินผลหลังการเรียน	3.60	0.86	มาก
4. แจ้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนการประเมินผลทุกครั้ง	3.53	0.86	มาก
5. ข้อสอบในการวัดผลและประเมินมีความยากง่ายเหมาะสม	3.52	0.86	มาก
6. มีการวัดและประเมินผลภาคทฤษฎี	3.60	0.88	มาก
7. มีการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ	3.63	0.84	มาก
8. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	3.43	0.90	ปานกลาง
9. มีการติดตามผลการวัดและประเมินผล เพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.58	0.87	มาก
รวม	3.54	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.8 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$)

เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่ามีนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.43 – 3.63 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.63$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการวัดและประเมินผลหลังการเรียน ($\bar{X} = 3.60$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.43$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

การจัดบรรยากาศการเรียนรู้	n = 295		ระดับ ความคิดเห็น
	\bar{X}	SD.	
1. สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับวิชาที่เรียน	3.61	0.95	มาก
2. มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้	3.95	0.98	มาก
3. มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง	3.56	0.85	มาก
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้	3.44	0.93	ปานกลาง
5. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน	3.37	0.93	ปานกลาง
6. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมือนเป็นบ้านของผู้เรียน	3.35	0.92	ปานกลาง
7. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น	3.30	0.96	ปานกลาง
8. มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา	3.28	0.99	ปานกลาง
9. มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรมกับชุมชน	3.43	0.90	ปานกลาง
รวม	3.47	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$)

เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่ามีนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.28 – 3.95 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.95$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับวิชาที่เรียน ($\bar{X} = 3.61$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.28$) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามแผนกวิชา

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามแผนกวิชา ได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.10 – 4.20

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำแนกตามแผนกวิชา ในภาพรวมทุกองค์ประกอบ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	0.64	3.70*	0.02
ภายในกลุ่ม	292	50.83	0.17		
รวม	294	52.12			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชี การขาย และการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ในภาพรวมทุกองค์ประกอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ต้องมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ในภาพรวมทุกองค์ประกอบระหว่างแผนกวิชา

แผนกวิชา		การบัญชี	การขาย	การเลขานุการ
	\bar{X}	3.47	3.62	3.58
การบัญชี	3.47	-	0.14*	0.10
การขาย	3.62		-	0.04
การเลขานุการ	3.58			-

*p < .05

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชี และแผนกวิชาการขาย มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมทุกองค์ประกอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนแผนกวิชาการบัญชี กับนักเรียนแผนกวิชาการเลขานุการ และนักเรียนแผนกการขาย กับนักเรียนแผนกวิชาการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมทุกองค์ประกอบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบการจัดเนื้อหาสาระ จำแนกตามแผนกวิชา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	0.59	0.29	0.94*	0.39
ภายในกลุ่ม	292	92.40	0.32		
รวม	294	92.99			

*p > .05

จากตารางที่ 4.12 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชี การขาย และการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบการจัดเนื้อหาสาระ ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามแผนกวิชา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	4.05	2.02	6.90*	0.00
ภายในกลุ่ม	292	85.60	0.29		
รวม	294	89.65			

*p < .05

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชี การขาย และการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ต้องมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ระหว่างแผนกวิชา

แผนกวิชา		การบัญชี	การขาย	การเลขานุการ
	\bar{X}	3.56	3.72	3.85
การบัญชี	3.56	-	0.15	0.29*
การขาย	3.72		-	0.13
การเลขานุการ	3.85			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชี และแผนกวิชาการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในองค์กรประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนแผนกวิชาการบัญชี กับนักเรียนแผนกวิชาการขาย และนักเรียนแผนกการขาย กับนักเรียนแผนกวิชาการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในองค์กรประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามแผนกวิชา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	2.91	1.45	4.53*	0.01
ภายในกลุ่ม	292	93.79	0.32		
รวม	294	96.70			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชี การขาย และการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ต้องมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบสื่อการเรียนการสอนระหว่างแผนกวิชา

แผนกวิชา		การบัญชี	การขาย	การเลขานุการ
	\bar{X}	3.34	3.51	3.57
การบัญชี	3.34	-	0.16	0.23*
การขาย	3.51		-	0.06
การเลขานุการ	3.57			-

*p < .05

จากตารางที่ 4.16 แสดงว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชีและแผนกวิชาการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในองค์กรประกอบสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนแผนกวิชาการบัญชี กับนักเรียนแผนกวิชาการขาย และนักเรียนแผนกการขาย กับนักเรียนแผนกวิชาการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในองค์กรประกอบสื่อการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัด
กระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบการวัดและประเมินผล จำแนกตามแผนกวิชา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	3.29	1.64	4.67*	0.01
ภายในกลุ่ม	292	103.05	0.35		
รวม	294	106.34			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.17 แสดงว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ใน
แผนกวิชาการบัญชี การขาย และการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู
สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบการวัดและประเมินผล
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ต้องมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ 'Scheffe' ผลการทดสอบ
ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบการวัดและประเมินผลระหว่างแผนกวิชา

แผนกวิชา		การบัญชี	การขาย	การเลขานุการ
	\bar{X}	3.51	3.67	3.39
การบัญชี	3.51	-	0.15	0.12
การขาย	3.67		-	0.27*
การเลขานุการ	3.39			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.18 แสดงว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ในแผนกวิชาการขาย และแผนกวิชาการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในองค์กรประกอบการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนแผนกวิชาการบัญชี กับนักเรียนแผนกวิชาการขาย และนักเรียนแผนกวิชาการบัญชี กับนักเรียนแผนกวิชาการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู องค์กรประกอบการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จำแนกตามแผนกวิชา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	4.99	2.49	9.42*	0.00
ภายในกลุ่ม	292	77.29	0.26		
รวม	294	82.28			

*p < .05

จากตารางที่ 4.19 แสดงว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชี การขาย และการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์กรประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ต้องมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ระหว่างแผนกวิชา

แผนกวิชา		การบัญชี	การขาย	การเลขานุการ
	\bar{X}	3.51	3.69	3.84
การบัญชี	3.51	-	0.17*	0.32*
การขาย	3.69		-	0.15
การเลขานุการ	3.84			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.20 แสดงว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชี กับแผนกวิชาการขาย และแผนกวิชาการบัญชีกับนักเรียนแผนกวิชาการเลขานุการมีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในองค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนแผนกวิชาการขายกับนักเรียนแผนกวิชาการเลขานุการ มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของครู
สาขาวิชาพัฒนศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง โดยวิธีสรุปเรียงตามลำดับ
ความถี่

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. การจัดเนื้อหาสาระ	
1.1 ครูผู้สอนควรสอนรายละเอียดในเนื้อหาให้มากขึ้น.....	50
1.2 ครูผู้สอนควรมีการจัดเนื้อหาสาระนอกจากแบบเรียน.....	45
1.3 มีการจัดเนื้อหาสาระตามใจผู้เรียน.....	33
1.4 จัดเนื้อหาสาระให้เหมาะกับเวลาเรียน.....	20
1.5 อื่น ๆ.....	15
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	
2.1 ครูผู้สอนควรมีการสอนที่หลากหลายรูปแบบ.....	55
2.2 การจัดกิจกรรมควรมุ่งเน้นให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่าง ครู นักเรียน และชุมชน	49
2.3 การจัดกิจกรรมควรมุ่งเน้นในการฝึกทักษะในการเรียน.....	45
2.4 การจัดกิจกรรมควรมีการสอดแทรกวัฒนธรรม.....	20
2.5 อื่น ๆ.....	10
3. สื่อการเรียนการสอน	
3.1 ควรมีการจัดสื่อให้เพียงพอแก่ผู้เรียน.....	60
3.2 ควรมีสื่อที่เหมาะสมและทันสมัย.....	44
3.3 สื่อการเรียนการสอนควรช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์.....	35
3.4 ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน.....	27
3.5 อื่น ๆ	15
4. การวัดและประเมินผล	
4.1 ควรออกข้อสอบให้เหมาะสมกับระยะเวลาที่เรียน.....	45
4.2 ผู้เรียนไม่ควรเป็นภาระค่าใช้จ่ายในการสอบภาคปฏิบัติ.....	40
4.3 ควรมีการผ่อนผันในเรื่องการเก็บคะแนน.....	34
4.4 มีการบอกก่อนล่วงหน้าที่จะมีการวัดผลและประเมินผล.....	25
4.5 อื่น ๆ	10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

ความถี่

5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้อื่นๆ	.
5.1 มีการจัดออกไปทัศนศึกษาหาความรู้ในที่ต่างๆ เช่น ห้องฟ้าจำลอง.....	45
5.2 มีการจัดห้องเรียนที่ให้นักเรียนได้อยู่ประจำ.....	37
5.3 ควรมีการจัดบอร์ดเกี่ยวกับห้องเรียนหรือจัดบอร์ดเพื่อแสดงผลงาน.....	25
5.4 ควรนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาสร้างบรรยากาศในสถานศึกษา.....	22
5.5 อื่นๆ.....	10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง” ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

5.1.1.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลางจำแนกตามแผนกวิชา

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ที่ศึกษาอยู่สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง จำนวน 1,290 คน

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ที่ศึกษาอยู่ สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 295 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ของ R.V. Krejcie and D.W. Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39-40) ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามสัดส่วนของแผนกวิชา

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (checklist) มีจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง โดยแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การจัดเนื้อหาสาระ	จำนวน 6 ข้อ	มีค่าความเที่ยง 0.85
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 10 ข้อ	มีค่าความเที่ยง 0.86
3. สื่อการเรียนการสอน	จำนวน 6 ข้อ	มีค่าความเที่ยง 0.84
4. การวัดและประเมินผล	จำนวน 9 ข้อ	มีค่าความเที่ยง 0.81
5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้	จำนวน 9 ข้อ	มีค่าความเที่ยง 0.80
	ภาพรวม	มีค่าความเที่ยง 0.87

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพัฒนศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด มีจำนวน 5 ข้อ

5.1.6 ผลการวิจัย

5.1.6.1 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา แต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

1) การจัดเนื้อหาสาระ ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดเนื้อหาสาระตรงตาม จุดประสงค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการเปิดโอกาสให้เลือกเรียนตามความถนัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดรายวิชาเลือกได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง

2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นำความรู้ที่ได้จากการ ฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้จริงได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

3) สื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

4) การวัดและประเมินผล ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการวัดและประเมินผล หลังการเรียนและมีการวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สหรับการเชิง นเพื่อการศึกษา เท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และประเมินผลภาคทฤษฎี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

5) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับวิชาที่เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง

5.1.6.2 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

1) การจัดเนื้อหาสาระ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ที่อยู่ในแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ที่อยู่ในแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชี และการเลขานุการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู องค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3) สื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ที่อยู่ในแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่อยู่ในแผนกวิชาการบัญชี และการเลขานุการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู องค์ประกอบสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4) การวัดและประเมินผล นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ที่อยู่ในแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่อยู่ในแผนกวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การขาย และการเลขานุกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู องค์กรประกอบ การวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ที่อยู่ในแผนกวิชา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่อยู่ในแผนกวิชา การบัญชี กับแผนกวิชาการขาย และแผนกวิชาการบัญชี กับแผนกวิชาการเลขานุกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู องค์กรประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ในองค์ประกอบการจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน การวัดและประเมินผล และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความเห็นอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในปัจจุบันเน้นที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 20) เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม ความพร้อมของร่างกาย และจิตใจ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง

ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สื่อการเรียนการสอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง อาจเนื่องมาจาก นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 เห็นว่าการเรียนการสอน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพนี้ นักเรียนควรจะได้มีโอกาสฝึกใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่จำเป็น ในการประกอบอาชีพ เพื่อจะมีความพร้อมเพื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ครูจึงควรจัดให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อให้นักเรียนจะได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา ภาสุพันธ์ (2531 : 109) ที่พบว่าจำนวนสื่อการเรียนการสอนที่มีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนใน วิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบพบว่า

1.1 องค์ประกอบการจัดเนื้อหาสาระพบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก อาจเนื่องมาจาก การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน มีการใช้หลักสูตรเป็นแกนนำแต่ละวิชาจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ และขอบข่ายของเนื้อหาสาระ ตลอดจนบอกเวลาในการเรียนการสอนไว้ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงใช้หลักสูตรเป็นคู่มือในการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี สีนเสื่อ (2544 : 92) พบว่า ครูในโรงเรียนประถมศึกษา เขตลาดกระบัง ตั้งกวด กรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในด้านการจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก นอกจากนี้ ทองใบศรี อินสว่าง (2543 : 103) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 พบว่า การจัดการเรียนการสอนด้านการกำหนดเนื้อหา สาระของผู้บริหาร และครู – อาจารย์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดคือ มีการจัดเนื้อหาสาระ ตรงตามจุดประสงค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าครูในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง มีความเข้าใจในการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอนดี เพราะกำหนดเนื้อหาสาระ สำหรับสอนได้ตามหลักของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ จินตนา ยูนิพันธ์ (2530 : 136) กล่าวว่า เนื้อหาที่คัดเลือกนั้นควรจะเป็นความรู้ที่จะต้องเรียนและควรเรียนเป็นเนื้อหาที่มีความตรงและ สำคัญสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของสังคม นอกจากนี้เนื้อหาจะต้องสนอง จุดประสงค์ ของหลักสูตรและสอดคล้องกับวุฒิภาวะประสบการณ์ตามความต้องการ และความ สนใจของผู้เรียน นอกจากนี้ อำนวย เถาตระกูล (2541 : 57) กล่าวว่า การจัดเนื้อหาสาระ คือ การให้รายละเอียดของหัวข้อเรื่องที่มีหลักการ กฎเกณฑ์ หรือเป็นข้อมูลที่ให้แนวทางในการ ปฏิบัติงาน หรือการเรียนรู้ซึ่งเป็นระบบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้ใน ลักษณะของจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม และที่สำคัญต้องมีรายละเอียดที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้อย่างเร็ว อาทิเช่น ตัวอย่าง รูปแบบ แผนภูมิ แผนที่ ตาราง เป็นต้นประกอบขยายความชัดเจน ของเนื้อหาสาระให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และ สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 64-65) ได้กล่าวถึงความสำคัญ ของเนื้อหาสาระไว้ว่า การเลือกเนื้อหาสาระที่นำมาสอนนั้นจำเป็นจะต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้ พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน

ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ กำหนดรายวิชาเลือกได้ตามความเหมาะสมของ ท้องถิ่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการกำหนดรายวิชาเลือกของสถาน ศึกษา ยังเป็นไปตามหลักสูตร และสถานศึกษาอาจยังไม่ได้ให้ความสำคัญ อย่างจริงจังในการ สนับสนุนในการเรียนหรือพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ พงศ์ หรดาล

(อ้างใน อุมพร สกลรักษ์. 2540 : 91) เกี่ยวกับหลักสูตร โดยกล่าวว่าหลักสูตรควรเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี

1.2 องค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ อาจเนื่องมาจาก ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ครูผู้สอน สนใจที่จะทำการศึกษาและหากิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 ที่กล่าวว่ากิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองใบศรี อินสว่าง (2543 : 106) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พุทธศักราช 2540 พบว่า การจัดการเรียนการสอนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และจากงานวิจัยของ สุณีษ์ นูรณวิทย์ (2537 : 111) พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดคือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน และนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้จริงได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า ครูในวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุพิน บุญชูวงศ์ (2530 : 73) ที่กล่าวว่า กิจกรรมที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและทำให้นักเรียนได้บรรลุตามจุดหมายที่ต้องการ กิจกรรมการเรียนเป็นการออกแบบในการจัดประสบการณ์เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและมีความเข้าใจต่อการเรียนในเรื่องนั้น ๆ นั้นเอง นอกจากนี้ นาดชา ภัทรแสงไทย (อ้างใน สุพิน บุญชูวงศ์ 2530 : 75-76) ได้กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมที่ดี จะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของนักเรียน

ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุดคือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนยังขาดการประสานความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนและชุมชน และอาจเนื่องมาจากในวิทยาลัยยังไม่ได้ให้ความสำคัญ ในการสนับสนุนในการศึกษา หรือพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักพิสิฐฐา เสนาสวัสดิ์ (2544 : 113) พบว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4 ผลการวิจัย พบว่า ครูมีการปฏิบัติเกี่ยวกับองค์ประกอบ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อที่มีการปฏิบัติเป็นอันอับสุดท้าย คือ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 องค์ประกอบสื่อการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ อาจเนื่องมาจากการขาดแคลนงบประมาณการจัดซื้อของที่มีคุณภาพ ขาดการบำรุงรักษาและซ่อมแซม ตลอดจนการใช้งานที่ไม่ถูกวิธีทำให้เสื่อมคุณภาพเร็ว จึงทำให้สื่อมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อูมาพร สกลรักษ์ (2540 : 92) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอนพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมมีความคิดเห็นปานกลาง นอกจากนี้ เมธิ ฉายอรุณ (2536 : 149) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการให้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง : ศึกษาเฉพาะกรณี ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า โดยส่วนรวมนักศึกษาเห็นว่า ตามสภาพที่เป็นจริงในวิทยาลัยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุดคือ คือ มีการใช้สื่อการเรียน การสอน เหมาะสมกับจุดประสงค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการ จัดสื่อการเรียนการสอนครูผู้สอนจะมีการจัดสื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับการจัดเนื้อหา ของแต่ละรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิ สายหล้า (2541 : 179) ได้กำหนดแนวทางในการเลือก สื่อการเรียนการสอนในการเลือกสื่อการเรียนการสอน จะต้องเลือกสื่อการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์ และวิธีสอน นอกจากนี้ ลัดดา สุขปรีดี (2532 : 61) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน คือ ตัวกลางที่ใช้ในขบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ครูและนักเรียนเข้าใจ ในสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกัน ได้ผลดีตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นด้วยต่ำสุด คือ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็น สื่อการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจาก การจัดสื่อการเรียน การสอนของครูผู้สอนในสาขาวิชาพณิชยการจะยึดเนื้อหาเป็นหลักในการจัดสื่อการเรียนการสอน และอาจเนื่องมาจากในวิทยาลัยยังไม่ได้ให้ความสำคัญ ในการสนับสนุนในการศึกษา หรือพัฒนา หลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

1.4 องค์ประกอบวัดผลและประเมินผล พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องวัดและประเมินให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งในส่วนของกระบวนการและผลงาน ทั้งด้านความรู้ ด้านความรู้สึกร และทักษะการแสดงออกทุกด้าน และประเมินตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ มาลี สิ้นเสื่อ (2544 : 92) พบว่า ครูในโรงเรียนประถมศึกษา เขตลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ชวนชม คำหอมกุล (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานทางวิชาการของโรงเรียน เอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลของการวิจัย พบว่า ครูมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด คือ มีการวัดและ ประเมินผลภาคปฏิบัติ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนได้เน้นความสำคัญ ของการประเมินผลการเรียนการสอนภาคปฏิบัติมาก เพราะการเรียนในสายวิชาชีพ ต้องการให้ นักเรียนมีทักษะวิชาชีพนำไปใช้งานได้โดยตรง การประเมินผลจึงต้องดู ทั้งกระบวนการและผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับ เพิ่มวุธ บุษยามาตะนัง (2543 : 53) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพ ที่แท้จริง เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีความหมาย สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และ เป็นการวัดที่ให้ได้ ได้ความรู้ความสามารถที่แท้จริงของเด็ก ยังกล่าวถึง ข้อดีของ การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง คือ เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน พัฒนาทักษะ ทางวิชาการระดับสูงแก่นักเรียน พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม นักเรียนทราบพัฒนาการและ ได้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง วัดความสามารถของนักเรียนได้อย่างครบถ้วน นักเรียนมีส่วนร่วม ได้คิด แสดงสร้างสรรค์ และผลิตผลงานตนเอง นอกจากนี้ Brown, Lewis และ Harleroad (อ้างใน เสาวนีย์ สักขาบัณฑิต. 2528 : 78) กล่าวว่า ครูต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการพิจารณา ตัดสิน ผลการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม สามารถสังเกตการเปลี่ยนแปลงพัฒนาพฤติกรรม ของผู้เรียน สามารถให้ผู้เรียนประเมินผลกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของตนได้

ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล มีความ คิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนจะมีเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลตาม เกณฑ์ในการจัดเนื้อหาสาระในการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา และมีเกณฑ์ในการวัดและประเมิน ผลตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งผลการเรียนของผู้เรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการสอน ของครูด้วย

1.5 องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนยังขาดการประสานความร่วมมือระหว่างภายใน สถานศึกษาและชุมชน รับผิดชอบในการจัดร่วมกัน หรืออาจจะเป็นในเรื่องของการขาดงบประมาณ ในการจัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมพร สกลรักษ์ (2540 : 92) พบว่า นักศึกษามีความ คิดเห็น โดยรวมด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด คือ มีการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อาจเนื่อง มาจากการจัดอาคารสถานที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ห้องปฏิบัติ การมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน และภายในสถานศึกษามีการจัดบริเวณเพื่อการพักผ่อนสำหรับนักเรียนอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทุม นพคุณ (2535 : 134 - 135) ซึ่งกล่าวว่า อาคารสถานที่ เป็นส่วนที่สำคัญยิ่งของสถานศึกษาเนื่องจากเป็นสถานที่เรียน ฝึกปฏิบัติงานทำงาน จัดกิจกรรมต่าง ๆ และพักผ่อนหย่อนใจอาคารสถานที่เป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้างความศรัทธาในการที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกของสถานที่นั้น อาคารสถานที่ และบริเวณวิทยาลัย สวงามสะอาดร่มรื่นน่าอยู่ ก็จะทำให้ นักศึกษามีความรู้สึกศรัทธา สบายใจ อารมณ์แจ่มใส และเป็นการปลูกฝังเรื่องความมีระเบียบวินัยไปในตัวด้วย นอกจากนี้ ภัคพิสิษฐา เสนาสวัสดิ์ (2544 : 115) การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4. ผลการวิจัย พบว่า ครูมีการปฏิบัติเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ข้อที่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับ องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ข้อที่มีการปฏิบัติเป็นอันดับสูงสุด คือ จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสะอาดร่มรื่นเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความอบอุ่นปลอดภัย

ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นด้วยต่ำสุด คือ มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาอาจยังไม่ได้ให้ การสนับสนุนอย่างจริงจังในการจัดให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังยึดรูปแบบเดิมในการสอน ทำให้ขาดการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี สิ้นเสื่อ (2544 : 94) ผลการวิจัย พบว่า ครูมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ข้อที่มีการปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน พบว่า นักเรียนแผนกวิชาการบัญชี การขาย และการเลขานุการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู โดยรวม 5 องค์ประกอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบการจัดเนื้อหาสาระไม่แตกต่างกัน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 องค์ประกอบการจัดเนื้อหาสาระ การที่นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ องค์ประกอบการจัดเนื้อหาสาระไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนได้ทำการจัดเนื้อหาสาระในการสอนตามหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาเหมือนกัน ซึ่งในหลักสูตรนั้นจะมีแผนการสอนเพื่อให้ครูผู้สอนได้ทำการสอน และทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเนื้อหาสรุป ก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง ดังนั้นวิธีการจัดเนื้อหาสาระจึงต้องสอดคล้องกับหลักสูตร จึงทำให้นักเรียนแต่ละแผนกวิชามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี สิ้นเสื่อ (2544 : 95) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระในภาพรวมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ภัคพิสิษฐา เสนาสวัสดิ์ (2544 : 113) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 องค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การที่นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ องค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากแต่ละแผนกวิชาจะมีวิชาเลือกที่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละแผนกวิชาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกรัตน์ นาคฤทธิ์ (2540 : 110) พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน ในวิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม แตกต่างกัน

2.3 องค์ประกอบสื่อการเรียนการสอน การที่นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ องค์ประกอบสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากในสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาจะมีการจัดสื่อการเรียนการสอนแต่ละแผนกวิชาไม่เหมือน ดังนั้นองค์ประกอบสื่อการเรียนการสอนจึงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อูมาพร สกกรักษ์ (2540 : 95) พบว่า นักศึกษาที่เรียนอยู่สาขาวิชาการตลาดและการเลขานุการ ที่เรียนในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

2.4 องค์ประกอบการวัดและประเมินผล การที่นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ องค์ประกอบการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการศึกษาในแต่ละแผนกวิชา มีการวัดและประเมินผล ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ไม่เหมือนกัน หรือ ครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน จะมีเกณฑ์วัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี สิ้นเสื่อ (2544 : 95) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ในภาพรวมแตกต่างกัน

2.5 องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การที่นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกันในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกรัตน์ นาคเหตุทัย (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า การที่นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอแนะนำข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในองค์ประกอบ สื่อการเรียนการสอน อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยต่ำกว่าในองค์ประกอบอื่น ซึ่งแสดงว่าในสถานศึกษา ที่เปิดสอนในแผนกวิชาการบัญชี การขาย และการเลขานุการ จะต้องมีการปรับปรุงในด้านสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา รายวิชาที่ทำการเรียนการสอน และให้มีสื่อหลายประเภทที่ทันสมัยและเสริมความรู้และความก้าวหน้าทางด้านธุรกิจและท้องถิ่น ให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน
2. พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยมุ่งส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้
3. ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ที่เปิดสอนในแผนกวิชาการบัญชี การขาย และการเลขานุการ ควรมีการประเมินความคิดเห็นของนักเรียน ในแต่ละองค์ประกอบ อยู่เสมอ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในแต่ละสาขาวิชา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อความสามารถด้านวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น
3. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2543. การปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กนกรัตน์ นาคหยุดชัย. 2540. “สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.” ปรินิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2538. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กาญจนา ภาสุรพันธ์. 2531. “ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8.” ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

เกสร เมืองทิพย์. 2540. “สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

กัญญา วีรขรรชน. 2536. “การศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนและการวิทยานิพนธ์สาขาการบริหารการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาไทย.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิตมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

กิดานันท์ มลิทอง. 2536. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เอคิสัน เพรส โปรดักส์.

ครองศักดิ์ เข้มประยูร. 2539. “การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในวิทยาลัยการอาชีพ กรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิตมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541. รายงานศึกษาวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ประเด็นบทบาทของชุมชนกับการศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. 2543. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จรัญ พรหมแสน. 2539. “ความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ เกี่ยว
กับการปฏิบัติ ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน.” วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จินตนา ไบกาชุย. 2539. การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุริยาศาสตร์.
- จินตนา ชูนิพันธ์. 2527. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- จ่านง พรายเข้มแข. 2533. เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. กรุงเทพฯ
: ไทยวัฒนาพานิช.
- จำเนียร ศิลปวานิช. 2538. หลักและวิธีการสอน. นนทบุรี : เจริญรุ่งเรืองการพิมพ์.
- จำลอง ศรีสุวรรณ. 2542. “ความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาประมงของ
อาจารย์และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบัง.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์อัสตินเพรส.
- ชวนชม คำหอมกุล. 2527. “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร.”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ชูศรี พันธวาศิษย์. 2540. “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ทวีป อภิสัทธ์. ม.ป.ป. ยุทธศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทองใบศรี อินสว่าง. 2543. “การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคกลางและภาคตะวันออก.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2544. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ก. พลพิมพ์ (1996).
- ชำระ บัวศรี. 2531. การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอราวิณการพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2521. “นักบริหาร : ผู้สร้างบรรยากาศของการเรียนรู้.” วารสารครู. 11(5) : 8 – 17.
- นิภา เมธธาวิชัย. 2542. สถิติเพื่อการวิจัย. ธนบุรี : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2537. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. 2543. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526. หลักการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุษยา พรหมอ่อน. 2539. รายงานสรุปเนื้อหาบทเรียน วิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ประคินันท์ อุปรมย์. 2523. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สารมวลชน.
- ประทุม นพคุณ. 2535. “การบริหารงานวิชาการวิทยาลัยพาณิชย์การบางนา.” กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพาณิชย์การบางนา. อัดสำเนา.
- ผุสดี ฉาวรกุล. 2532. “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พร้อมพรรณ อุคมสิน. 2533. การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์ศรี เปานิล. 2530. “บรรยากาศการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามทัศนะของนิสิตและอาจารย์.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิทักษ์ สิทธิเสรี. 2537. “การศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียน นักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์.” ในเอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่องการวิจัยทางอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา เล่ม 1 บทสรุปรายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาเทคนิคการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.
- เพิ่มวุธ นุบยามาตะนัง. 2543. “ครูไทยในสหัสวรรษใหม่.” วารสารวิชาการ. 3(1) : 53.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- กัตพิสิฐฐา เสนาสวัสดิ์. 2544. “การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชราช. 2524. เอกสารชุดการสอนชุดวิชาสถิติ วิจัยและการประเมินผล การศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- มาลินี จุฑะรพ. 2539. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.
- มาลี สีนเสื่อ. 2544. “การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เขตลาดกระบัง สังกัด กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัย สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เมธี ฉายอรุณ. 2536. “สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง : ศึกษาเฉพาะกรณีที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รมณี อภาภิรม. 2531. วิธีสอนวิชาเกษตร. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2533. คู่มือการทำวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- ลัดดา สุขปรีดี. 2532. เทคโนโลยีการเรียนการสอน . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- ไล่ เฉซอนันทวิทยา. 2542. “ปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วารี ถิระจิตร. 2530. การพัฒนาการสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา ชาวหา. 2533. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2542. กระบวนทัศน์ใหม่ : การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เอสอาร์พริ้นติ้ง.
- วิทยาลัยครูนครราชสีมา. 2527. หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ. นครราชสีมา : ศิริอักษรการพิมพ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัฒนาพร กระจับทุกข์. 2542. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แอลทีเพรส.

สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้. 2543. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอ็มพันธ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541. ตัวบ่งชี้การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิคการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. แนวทางจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. สถาบันแห่งการเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. ครูและห้องเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. วิถีชีวิตเด็กไทยในศตวรรษใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. ปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำออง พ่วงบุตร. 2529. “อาชีวศึกษาเป็นแขนงหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศชาติที่กำลังพัฒนา.” วารสารอาชีวศึกษา 45 ปี แห่งคุณภาพของการอาชีวศึกษา. 2(23) : 10.

สัจด์ อุทรานันท์. 2532. เทคนิคการจัดระบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

สุพิน บุญชูวงศ์. 2530. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงสุทธิการพิมพ์.

สุมิตร คุณานุกร. 2523. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

สมบูรณ์ สงวนญาติ. 2534. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศึกษากรมศาสนา.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชณ์. 2542. มุ่งสู่...คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

เสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต. 2528. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

เสนอ กิรมย์จิตรผ่อง. 2542. การประเมินผลภาคปฏิบัติ. อุบลราชธานี : คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

แสงเดือน ทวีสิน. 2539. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เพรส มีเดีย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลิทซ์ สายหล้า. 2541. ศาสตร์และศิลป์การเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครราชสีมา : งานเอกสาร
การพิมพ์.

สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์. 2538. วิธีการสอน. กรุงเทพฯ : สกยบุ๊คส์.

สุนันท์ สังข์ทอง. 2526. สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเอสพรีนติ้ง
เฮ้าส์.

สุนีย์ บูรณวิทย์. 2537. “ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
กลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา.” กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. เอกสารอัดสำเนา.

ไสว เลี่ยมแก้ว. 2528. จิตวิทยาในห้องเรียน : การสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2537. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : โอเอสพรีนติ้ง เฮ้าส์.

อารีย์ วชิรวราการ. 2542. การวัดและการประเมินผลการเรียน. ชนบุรี : สถาบันราชภัฏชนบุรี.

อัญคนางค์ ภิญญ. 2539. “การศึกษาองค์ประกอบการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันที่ส่งผลต่อ
ความสำเร็จของผู้เรียนวิทยาลัยสารพัดช่าง.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.

อรวรรณ จิวพัฒน์รักษ์. 2541. “เรื่องการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการ
เรียนการสอนของครู-อาจารย์คณะวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อุมพร สกลรักษ์. 2540. “ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อการ
จัดการเรียนการสอน ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา.” ปริญญานิพนธ์การ
ศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

อุษา ต้นดิเวชกุล. 2530. การวางแผนและเทคนิคจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิศตอริเพาเวอร์พอยท์.

อำนาจ เลิศขันธ์. 2542. การประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศิลปสนองการพิมพ์.

อำนาจ เภาตระกูล. 2541. คู่มือการเขียนแผนการสอนเพื่อนำไปสู่การประกันคุณภาพอาชีวศึกษา.
เชียงใหม่ : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคเหนือ.

Dale, Edgar. 1965. *Audio -Visual Methods In Teaching*. New York : The Dryden Press Holt,
Rinchart and Winston.

_____. 1969. *Audio-Visual Method in Teaching*. New York : The Dryden Press Holt,
Rinchart and Winston.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Davies, I.K. 1981. **Instruction Tracing**. Indiana University : McGraw – Hill.

Erickson, C.W. 1974. **Administering Instructional Media Programs**. New York : The MacMillan Company.

Frederick, Robert W. 1959. **The Third Curriculum**. New York : Appleton Century Crofts.

Good, C.V. 1973. **Dictionary of Education**. New York : MacMillan.

Tanner, B. and Tanner L.N. 1875. **Curriculum Development Theory into Practice**. New York : MacMillan.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นางสาวญาติมา นุชแดง รหัสประจำตัว 43064706 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพัฒนวิชาการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง (STUDENTS OPINIONS TOWARD TEACHER INSTRUCTIONAL PROCESS CIRCUMSTANCES OF COMMERCIAL PROGRAM IN CENTRAL REGION VOCATIONAL COLLEGE)" โดยมี ผศ.ดร.อำนาจ ตั้งเจริญชัย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2544

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ.2544

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัสชู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504 / 5003

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ด้วย นางสาวณัฐมา นุชแดง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพลศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทร. 3271199-7373000 ต่อ 3692
โปรดปฏิบัติตามข้อนี้ด้วย ห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504 / 5007

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถานเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

๒๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอลาเข้าร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฐมา นุชแดง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการระบบการเรียนรู้ออนไลน์ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง” และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามภายในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา อนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

แม่ข่ายดิจิทัลทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดย นางสาวณัฐติมา นุชแดง

- i. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
6. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/ 23๐8

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ททม. 10300

๒7 ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวญาติมา นุชแดง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางจินตนา เสรีภาพ)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา) การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทร: 0-2282-9357 ลี, 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613 และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

ที่ ศธ 0908/ 2306

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

27 ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสมุทร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวฉวีมา นุชแดง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางจินตนา เสรีภาพ)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

โทร. 0-2282-9357 , 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613

โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ไว้ใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ผู้รับทราบเพียงส่วนนี้ ไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้อื่นทราบ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/ 23๘๕

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒๗ ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอบความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา นครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวญาติมา นุชแดง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางจินตนา เสรีกาทร)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทร. 0-2282-9357 , 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613
โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

ที่ ศธ 0908/ 2358

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

27 ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาตาฉะนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวญาติมา นุชแดง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางจินตนา เสรีภาพ)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนากการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา) เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทร. 0-2282-9357 ต่อ 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613
โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

ที่ ศธ 0908/ 23๘๘

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒๗ ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวญาติมา นุชแดง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางจินตนา เสรีภาพ)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา) เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 0-2282-9357 , 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613 อีเมล: info@oae.go.th และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

ที่ ศร 0908/ 23C4

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒๗ ธันวาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตให้นางสาวญาติมา นุชแดง นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง ตั้งกวดวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพาณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง”

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา จึงขอให้สถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อดังกล่าวได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนขวาทุกแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนแบบสอบถามกับบุคคลดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางจันทนา เสรีภาพ)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนากิจการศึกษ (กลุ่มงานมาตรฐานการศึกษา) เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทร. 0-2282-9357, 0-2282-2549 ต่อ 1600-1613 อ้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
โทรสาร 0-2282-9357 ต่อ 1610

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพลศึกษา
ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพลศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 24 และมาตรา 26 สรุปได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การจัดเนื้อหาสาระ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. สื่อการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล
5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพลศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ขอได้โปรดตอบคำถามทุกข้อตามสภาพที่เป็นจริงที่สุด ทั้งนี้เพื่อได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ทำให้ผลการวิจัยเชื่อถือได้ และมีประโยชน์มากที่สุด

ข้อมูลทั้งหมดผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และนำไปใช้เฉพาะการวิจัยในครั้งนี้นั้นเท่านั้น

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บหน้าข้อความที่ตรงกับความจริงของท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 ต่ำกว่า 16 ปี 16 – 18 ปี 18 ปี ขึ้นไป

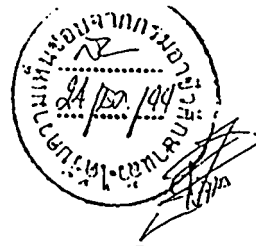
3. แผนกวิชาที่ศึกษา

 การบัญชี การขาย การเลขานุการ

4. สถาบันที่ศึกษา

 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

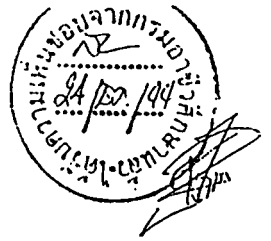
ตอนที่ 2

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชาพณิชยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

- คำชี้แจง** โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียง
ช่องเดียว โดยในแต่ละค่าคะแนนมีความหมายดังต่อไปนี้
- 5 หมายถึง เห็นด้วยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู มากที่สุด
 - 4 หมายถึง เห็นด้วยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู มาก
 - 3 หมายถึง เห็นด้วยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ปานกลาง
 - 2 หมายถึง เห็นด้วยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู น้อย
 - 1 หมายถึง เห็นด้วยกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู น้อยที่สุด

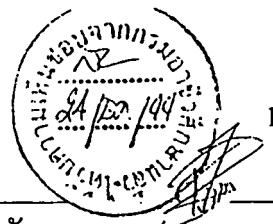
การจัดกระบวนการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การจัดเนื้อหาสาระ					
1. มีการจัดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ.....
2. มีการเปิดโอกาสให้เลือกเรียนตามความถนัด.....
3. มีการจัดเนื้อหาสาระตรงตามจุดประสงค์.....
4. มีการจัดเนื้อหาสาระนอกเหนือจากแบบเรียน.....
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาสาระ.....
6. กำหนดรายวิชาเลือกได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น.....
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
1. สอดคล้องกับเนื้อหา เวลาและ ตัวผู้เรียน.....
2. สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียน.....
3. มีการฝึกทักษะสามารถนำไปประกอบ อาชีพได้.....
4. เหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน.....
5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามให้กับผู้เรียน.....
6. พัฒนาให้ผู้เรียนคิดและแก้ปัญหาเป็น.....

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดกระบวนการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
7. นำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้จริงได้.....
8. ส่งเสริมให้มินิรักการอ่าน.....
9. มีการจัดแบบบูรณาการ โดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ ได้สัดส่วน สมดุลย์กัน.....
10. มีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น.....
สื่อการเรียนการสอน					
1. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา.....
2. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์.....
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ.....
4. สื่อการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ.....
5. ประสิทธิภาพของสื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....
6. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นสื่อการเรียน การสอน.....
การวัดและประเมินผล					
1. กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลได้ชัดเจน.....
2. มีการวัดและประเมินผล ก่อนเรียน.....
3. มีการวัดและประเมินผลหลังการเรียน.....
4. แจ้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนการประเมินผลทุกครั้ง.....
5. ข้อสอบในการวัดผลและประเมินมีความยากง่ายเหมาะสม.....
6. มีการวัดและประเมินผลภาคทฤษฎี.....
7. มีการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ.....
8. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล.....
9. มีการติดตามผลการวัดและประเมินผล เพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดกระบวนการเรียนรู้	ระดับความค.				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
การจัดบรรยากาศการเรียนรู้					
1. สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับวิชาที่เรียน.....
2. มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้.....
3. มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง.....
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้.....
5. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน.....
6. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมือนเป็นบ้านของผู้เรียน.....
7. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น.....
8. มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา.....
9. มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรมกับชุมชน.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3

เป็นข้อเสนอแนะความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สาขาวิชา
พลศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคกลาง

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นโดยเสนอแนะเป็นข้อ

1. การจัดเนื้อหาสาระข้อเสนอแนะคือ

- 1.1
- 1.2
- 1.3
- 1.4
- 1.5

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนข้อเสนอแนะคือ

- 2.1
- 2.2
- 2.3
- 2.4
- 2.5

3. สื่อการเรียนการสอนข้อเสนอแนะคือ

- 3.1
- 3.2
- 3.3
- 3.4
- 3.5

4. การวัดและประเมินผลข้อเสนอแนะคือ

- 4.1
- 4.2
- 4.3
- 4.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของโรงเรียนอาชีวศึกษาภาคกลาง ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

- 5.1
- 5.2
- 5.3
- 5.4
- 5.5

ขอขอบคุณที่ตอบคำถามทุกข้อ
นางสาวณัฏฐิมา นุชแดง
ผู้ทำการวิจัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวญาติมา นุชแดง
วัน เดือน ปี เกิด	26 สิงหาคม 2517
สถานที่เกิด	อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 46 หมู่ 7 ตำบลโยธะกา อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2542 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป (การบัญชี) จากสถาบันราชภัฏราชนครินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้